

VÄRMILAND^{21/22}

Naturen, kulturen, historien och människorna

Sjönära
njutning

Kulturellt
stadsliv

Värmester-
camping

Varsågod!
Ta hem och
inspireras

Dotter

– med passion för naturen

Sola i Karlstad • Finnskogen • Lokalproducerat • Inlandsbanan
Herrgårdsliv • Hembygdskärlek • Vinterupplevelser • Utflyktsmål

Bli ett med alpackorna

Helt nystartade Karlstad Alpackagård erbjuder annorlunda naturupplevelser. Här kan du nämligen hälsa på ett gäng gulliga alpackor. Gården ligger i byn Botorp, en dryg mil norr om Karlstad centrum. Boka in dig själv eller större grupp för ett möte med de fantastiska djuren. Vandra med alpackorna, prova på att mata de söta djuren, fika och njut av naturen. Ett ovanligt fluffigt semesteräventyr!

Läs mer: @karlstadalpackagard på Facebook & Instagram

Foto: Öyvind Lund

Livsnjutarnas hemvist

Intresset för Sverige bortom storstäderna är större än någonsin. Det speciella fjolåret gjorde att allt fler började utforska vårt vackra land och upptäcka de skatter som göms bland våra djupa skogar, böljande sädesfält och glittrande vattendrag. Värmland, eller "kronan bland Svea rikes länder" som Anders Fryxell så vackert skaldar om i Värmlandsvisan, med dess mysiga städer och fantastiska natur är inget undantag.

SOM BESÖKARE LETAR vi efter det naturliga, traditionella och genuina. Upplevelser som lämnar bestående avtryck och är en njutning för både kroppen och själen. Nu mer än någonsin efterfrågas natursköna platser där fokus ligger på kvalitet och hållbarhet.

VI VILL I årets magasin bjuda på en inspirerande bukett fylld av den trolska, vilda och storslagna naturen, den oväntade, gränslösa och betydelsefulla historien, den folkliga, frigjorda och levande kulturen och inte minst de jordnära, underfundiga och öppenhjärtiga människorna. Detta toppar vi

med kulinariska upplevelser, hängivna entreprenörer och värmländsk gästfrihet.

LÅT DIG FÄRDAS upp längs Frykens strand, vandra genom Finnskogens storslagna vildmark och unna dig välförtjänt vardagslyx på någon av våra många anrika herrgårdar. Cykla på bilfria vägar, förkovra dig i vår rika historia och låt barnen utforska campingplatsens alla aktiviteter.

BLI INTE ÖVERRASKAD om ditt besök ger upphov till både välmående och mersmak. Atmosfären, vyerna och människorna i Värmland har den effekten på besökaren. Vi löver!

VARMT VÄLKOMMEN TILL världens vackraste Värmland – för en salig upptäcktsresa med minnen som är lika tillfredsställande som hållbara.

Mia Landin

Mia Landin
VD, Visit Värmland

Följ oss
#visitvarmland

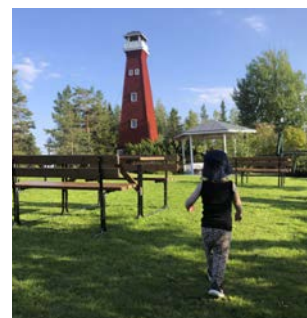

Foto: Öyvind Lund

f Facebook

Mängder av inspirerande utflykts- och resetips blandas med de senaste nyheterna.

► @visitvarmland

Instagram

Fyllt med smakprov av allt fantastiskt Värmland har att erbjuda i form av natur, kultur, människor och historia.

► @visitvarmland

Foto: Christine Holm

🌐 På webben

Boende, sevärdheter, evenemang och utflyktsmål – här finns allt du behöver inför din Värmlandsvistelse. Och du, under våren 2021 lanseras vår helt nya webb.

► visitvarmland.com

Innehåll

- 06 Lotties smultronställen
- 10 Pärlan vid Fryken
- 12 Camping hetare än någonsin
- 18 Sjönära njutning
- 20 Kraftfull konstupplevelse
- 22 Välsmakande rundtur
- 24 Restaurang med historia
- 26 För en aktiv Värmester
- 30 Ljuvliga Lurö
- 32 Arvikas Dotter
- 36 Inlandsbanan
- 39 Bland sprängstoff och spöken
- 42 Fängslande äventyr
- 44 Gemenskap och stöllighet
- 48 Jubilerande hovleverantör
- 52 Den mytomspunna hjältinnan
- 54 Finnskogens historia
- 58 Härligt stadsliv
- 62 Maximera vintern
- 68 Checklista inför resan

Foto: Branasgrupper

Visit

VÄRMLAND
visitvarmland.com

Redaktionen

Värmland 21/22 produceras av Glory Days AB på uppdrag av Visit Värmland.

Ansvarig utgivare: Mia Landin **Chefredaktör & produktionsledare:** Pål Johansson **Projektleadare Visit Värmland:** Jenny Nohrén **Art Director:** Ronja Willners **Repro:** Bosse Blom **Skribenter:** Niklas Simonsson, Mimmi Bladini, Karolina Arénhäll Wersäll, Jessica Widing De Los Santos, Pål Johansson **Fotografer:** Marcela Elofsson, Öyvind Lund, Christine Holm, Bränsgården, Lottie Knutson, Håkan Larsson, Tommy Pedersen, Simone Syverson, Linda Åkerberg, Saffle kommun, Linn Malmén, Lars Jacob Jakobsson, Arvika kanot- & Turistcenter, Tony Ryman, Andy Lind, Karin Hermansson, Lars Sjöqvist, Ajja Svensson **Illustrationer:** Pauline Wikman **Omslagsfoto:** Marcela Elofsson **Kontakt:** info@visitvarmland.com **Webb:** visitvarmland.com **Facebook & Instagram:** @visitvarmland

Redaktionen reserverar sig för tryckfel och eventuella programändringar. Citera oss gärna, men ange källan.

UPPTÄCK! GLASKOGENS NATURRESERVAT | RACKSTADMUSEET | KLÄSSBOLS LINNEVÄVERI | GAMMELVALA
ARVIKA HAMNFEST | ARVIKA KONSTHALL | SÅGUDDENS FRILUFTSMUSEUM | ARVIKA FORDONSMUSEUM

Sommarstaden Arvika

Gillar du en mix av kultur, natur, musik och upplevelser är Arvika platsen för dig.

Arvika – den glittrande staden i västra Värmland med Sveriges innersta hamn. Ta en tur eller två i sommar!

Börja resan väster ut – beställ **Arvika Turistguide 2021** på visitarvika.se eller kika in på turistbyrån.

Visit

ARVIKA

Vi ses!

Lottie Knutsons

värmländska pärlor

Reseexperten, föredragshållaren och TV-personligheten Lottie Knutson älskar att resa. I höstas föll valet på en upptäcktsfärd genom södra Värmland. Här är hennes smultronställen.

Ord: Pål Johansson Foto: Lottie Knutson

Lottie Knutson har en minst sagt imponerande meritlista. Hon har arbetat som kommunikationsdirektör och föreläsare, skrivit en bok och haft styrelseuppdrag i en rad stora bolag. Många känner igen henne som reseexpert i TV, radio och tidningar. Att resande ligger henne varmt om hjärtat är ingen överdrift – det vet ni som följer henne i sociala medier.

UNDER FJOLÅRET BESTÄMDE hon sig för att utforska de södra delarna av vårt landskap, från Karlskoga i öster till Borgvik i väster. Här är hennes sex bästa tips från rundturen.

Borgvik & Sliperiet

En pittoresk och levande liten by i västra Värmland där jag hade äran att njuta av en härlig middag på Kungskvarnen och nytänkande konst hos Oscar Magnusson och hans Sliperiet Konsthall & Gastronomi.

Dömle Herrgård

En av Värmlands alla vackra herrgårdar.

Missa inte

Kristinehamns Skärgård & Picassostatyn

Spana in en av världens största Picassoskulpturer, den 15 meter höga "Les dames de Mougins" med utsikt över Kristinehamns vackra skärgård.

Bofors Hotell & Alfred Nobels Björkborn

Detta är en plats som fler borde uppleva. Bo ständsmässigt, ät och drick enastående gott och förkovra dig i Alfred Nobels spännande liv.

Alsters Herrgård

Jag kan inte få nog av alla vackra herrgårdar. Gustaf Frödings barndomshem lockar med en fantastisk trädgård, utställningar, en fin butik med konsthantverk och fika med utsikt över Vänern.

Passa på att boka in en vistelse för lite skön avslappning i den stora spaavdelningen och god mat i härliga omgivningarna.

Värmlands Museum

En kulturell pärla på Sandgrundsudden i Karlstad. Här kan du ta del av flera intressanta utställningar i den vackra byggnaden.

Matbruket

I Värmlands Museums lokaler återfinns också Niclas Petterssons fun dining-koncept Matbruket. Väl värt ett besök för mat- och konstälskare.

Lerins Sandgrund

Mitt tredje stopp i Karlstad var Lars Lerins Sandgrund. En fin upplevelse att kunna njuta av hans speciella bildspråk på nära håll.

Ölme Prästgård Gästgiveri

Gourmetrestaurang inhyst i en herrgårdsbyggnad med anor från 1700-talet. Njut av vällagad mat från lokala råvaror och sov gott i något av de åtta nyrenoverade rummen. ●

Bild från
Lars Lerins
Sandgrund
2020.

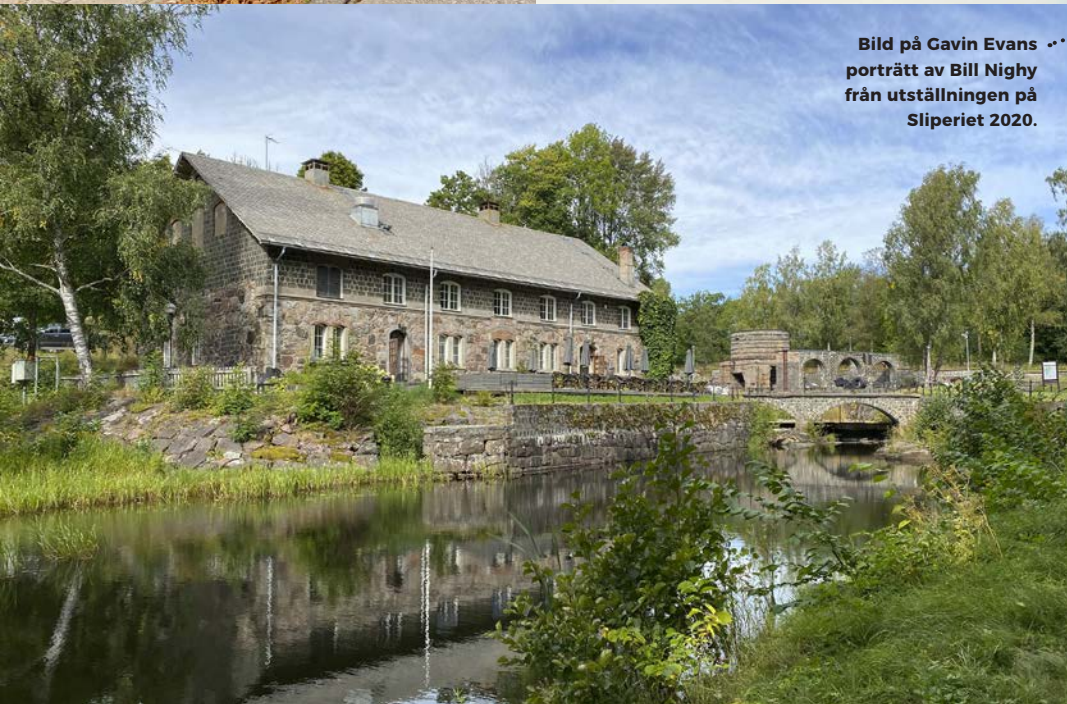

Bild på Gavin Evans
porträtt av Bill Nighy
från utställningen på
Sliperiet 2020.

Här kan berättelser börja

- I Berättarladan med Västana Teater
- På Mårbacka med guidning i minnesgården
- I Rottneros Park bland skulpturer och blommor
- När du vandrar på Ängenleden
- I vattenrutschbanan på Sunne Sommarland
- I en paviljong på Alma Löv Museum
- Vid en sjö, en sommarkväll
- På en cykeltur runt Fryken
- I en pool på Selma Spa
- På toppen av berget – Tossebergsklätten
- Under loppisturen med ett fynd i handen

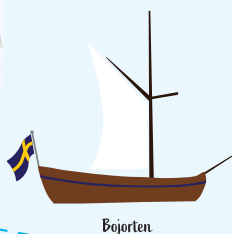

SAGOLIKASUNNE.SE

SUNNE | VÄRMLAND

Välkommen till Vänernära Kristinehamn

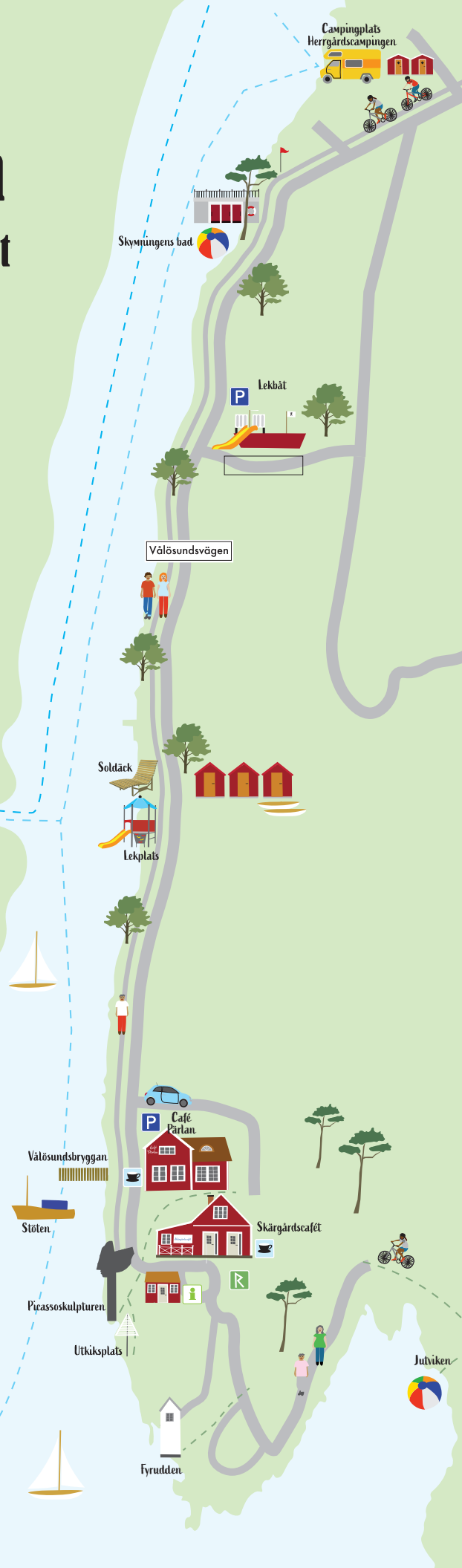
Minnen för livet

Föl strandpromenaden utefter Vålösundet i Kristinehamn med många mysiga upptäckter att göra för hela familjen. Övernatta i en stuga vid vattnet, på camping eller fint hotell och njut av

både skärgård och småstadsliv. Välkommen att kontakta oss på Turistbyrån för personliga tips på utflykter, aktiviteter och besöksmål.

Kristinehamns turistbyrå
Tel: 0550 881 87
E-post: turist@kristinehamn.se

PärLAN vid Fryken

Fryken är en given hållplats på resan genom vårt vackra landskap. Utsikten över sjön avnjuts förmodligen bäst från Frykens Pärla i Lysvik, belägen längs vattenlinjen på den östra sidan. Soliga kvällar under sommarhalvåret är en fika eller middag ute på bryggan en bit av renaste himmelriket.

Ord: Niklas Simonsson

Den stora vackra byggnaden huserar idag såväl café som restaurang och inredningsbutik.

Var du än sitter har du alltid den underbara utsikten över sjön som bordsgranne. Dessutom ligger Frykens Pärla i anknäring till Lysviks Camping, med stuguthyrning och spännande kringaktiviteter. Vandra i området, fiska eller ta ett härligt dopp i Fryken – Lysvik erbjuder mycket av det bästa. Verksamheten drivs idag av entreprenören Niclas Olsson, som är van att ha många järn i elden.

– Jag köpte verksamheten tillsammans med en kollega för 13 år sedan, och sedan 2017 driver jag det själv. Det som lockade direkt var läget. Den östra sidan av Fryken är enormt vacker. Det finns många fina platser runt om i Sverige, men inget mäter sig med en solnedgång i maj eller juni här. Ljusa sommarkvällar och nätter vid Fryken är oslagbara och du hittar inget liknande någonstans, säger ägaren Niclas Olsson.

VID ÖVERTAGANDET HADE lokalen haft stängt ett par säsonger och var i behov av en större renovering. Idag håller Frykens Pärla i princip öppet året runt. Utöver den otroliga utsikten över Fryken finns möjlighet till både en fika i kaféet och en bättre middag

■ Läs mer: frykensparla.se

Ljusa sommarkvällar och nätter vid Fryken är oslagbara och du hittar inget liknande någonstans.

från den breda à la carte-menyn. Eller en avslappnad helgbrunch i mysigast möjliga miljö.

Lysvik ligger inbäddat mellan Torsby och Sunne, perfekt både för en dagsvisit eller längre boende. Med den magnifika utsikten över sjön ständigt närvarande, vilket tål att upprepas om och om igen.

– Vi har även en deli-avdelning i byggnaden, så det går att både shoppa och äta här. När jag köpte verksamheten var det mer tänkt som en seriös sommarhobby, en anledning att jobba hemma i Värmland. Men det blev snabbt en riktigt stor business med fullt fokus, berättar Niclas.

SOM EN KLASSISK entreprenör gillar han att använda de flesta av dygnets timmar. Redan under slutet av gymnasiet fick han sin första chefsposition, som butikschef med tio anställda i uppväxtorten Torsby.

– Mamma och pappa var egenföretagare, så jag växte upp i den miljön och har präglats mycket därifrån. Det var väl därför jag började så pass tidigt som företagare, säger Niclas.

HAN HAR SEDAN länge haft världen som arbetsplats. Under en period bodde han i Las Vegas och har sedan flera år lägenhet i London, där basen numera är. Men det var överraskande nog inte företagandet som låg till grund för

hans London-flytt, utan konsten.

– 2008 kom jag in på Saint Martins School of Art and Design och flyttade till London. Under hela 2000-talet har jag längtat mycket att få uttrycka mig genom konsten. Jag hade pluggat till scenograf tidigare, men kände att det inte var tillräckligt. Så då studerade jag konst i sju år i London. Och jag håller på med flera konstprojekt nu, vid sidan av företagandet. Men dygnet har bara 24 timmar och ibland behöver man sova också, skrattar Niclas.

MEN VÄRMLAND LOCKAR allt som oftast hem sina söner och döttrar. Trots utlandsvistelser och deltidsoendet i England har Niclas Olsson drivit restauranger hemma i Torsby, bland annat Faktoriet. Och sedan 2017 driver han som sagt Frykens Pärla med Lysviks Camping i helt egen regi. Driftigheten och att hålla flera grytor kokande verkar dessutom gå starkt i arv.

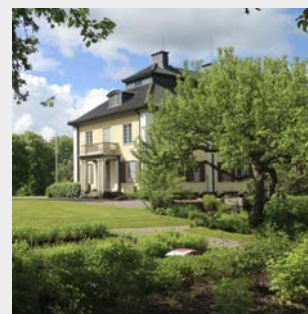
– Min dotter jobbar på UD i Bryssel, med ansvar för Sveriges samhällsfrågor. Och sonen jobbar som ingenjör på Volvo i Göteborg. Jag har aldrig ställt krav på barnen, utan de har sett att jag mår bra av att göra det jag vill. Så det återspeglas väl hos dem. Båda har varit utomlands, men har rötterna i Värmland precis som jag. Detta är hemma. Och mer hemma än Frykens Pärla går det inte att bli, säger Niclas. ●

Besöksmål
nära
Lysvik:

Mormors Glasscafé

En glassmeny som slår det mesta!

Mårbacka

Selma Lagerlöfs barndomshem är idag en minnesgård full av bevarad historia.

Foto: Håkan Larsson

Berättarladan

Värmlands största lada där Västanå Teaters årliga teatershower satt Rottneros på kartan.

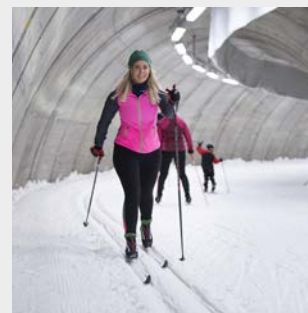

Foto: Tommy Pedersen

Torsby Skidtunnel

Upplev vinter och härlig skidåkning när du vill – året runt.

Camping *o* *hetare* *än* nagonsin

Det blåser en grillkolsdoftande campingvind genom landet. Intresset för den mobila reseformen ökar lavinartat och allt fler inser tjusningen med ett flexibelt semestrande. Vi tog en pratstund med några av de värmländska campingaktörerna.

Ord: Pål Johansson Illustration: Pauline Wikman

När vi ser tillbaka på det speciella fjolåret är det lätt att förstå det växande campingintresset. Men fördelarna att semestra på hemmaplan i en husvagn eller husbil är många. Lars Bergholm, husvagn- och husbilsentreprenör som sitter i styrelsen för Husvagnsbranschens Riksförbund (HRF), menar att hela branschens utveckling de senaste åren är en starkt bidragande orsak. Det lyckade arbetet hos både campingar och tillverkare har gjort att fler och nya målgrupper fått upp ögonen för denna typ av resande.

– Många campingar är som resorts idag, med poolområden och mängder av familjeaktiviteter. Förr räckte det i stort sett med en gräsplan, eluttag och ett litet servicehus. Idag ställs högre krav, både i form av aktivitetsutbud och bekvämligheter, säger Lars Bergholm.

Han menar att nutidens campingresenärer har en större äventyrlig ådra än förr. Att vi idag vill aktivera oss under semestern.

– Historiskt har camping varit synonymt med att sitta och njuta i förtältet. Dagens gäster har i högre grad någon form av äventyr kopplat till besöket, oavsett om det gäller cykling, höghöjdsbana, golf eller fiske.

ATT DAGENS CAMPARE ställer högre krav, både vad gäller utbud, bekvämlighet och service, är något som campingägarna håller med om. Johanna Fransson, VD för Sommarvik AB i Årjäng där även Herrgårdscampingen i Kristinehamn och Haganäset i Charlottenberg ingår, ser att barnfamiljerna i hög grad efterfrågar allt-i-ett-semestrar med mat, logi, aktiviteter och service på en plats.

– Även om den enkla formen av camping lever kvar så har många anläggningar utvecklats till destinationer med ett enormt boende- och aktivitetsutbud, mycket för att möta

efterfrågan från barnfamiljerna. Sedan är det ju ett extra plus med Instagramvänligt boende och naturupplevelser, ha ha.

David Nordentjell, ägare av Bomstadbaden i Karlstad, är inne på samma spår.

– Idag vill gästerna ha mer av allt. Matservering, stora utrymmen i servicehus, wifi, aktiviteter för olika åldrar är ett måste, och gärna pool och laddning för elbilar. Som camping måste vi anpassa oss och hänga med.

”Många campingar är som resorts idag, med poolområden och mängder av familjeaktiviteter.”

Magnus Christoffersson på Frykenbadens Camping i Kil menar att de ständigt spanar på kollegor runt om i landet för att ta till sig vad som funkar och vad de bör satsa på.

– Likt restaurangbranschen blir vi bedömda på vårt basutbud, och då är rena och fräscha servicehus det absolut viktigaste. Men det gäller även att vara aktiv och kunna erbjuda något nytt varje år.

JUST DENNA FÖRMÅGA att utvecklas och ställa om är avgörande för att överleva i branschen. Oavsett om det handlar om större ställplatser i takt med att ekipagen växer, glampingalternativ för dem som vill bo extra bekvämt, nya lekattraktioner eller ett förbättrat miljöarbete. Planeringen sker såväl på kort och längre sikt.

– Förutom ett löpande underhåll av hela anläggningen har vi mål för var vi vill vara om fem respektive tio år. En nyhet inför årets säsong är vår hotellstuga, ett

bekvämt alternativ där allt är inkluderat. Sedan har vi fler nya inslag, men de vågar jag inte avslöja något om ännu, säger Magnus.

Även på Bomstadbaden planeras det för fullt, både inför årets och kommande säsonger.

– Ifjol byggde vi en helt ny stugby med exklusiva strandnära stugor och i år öppnar vi upp två padelbanor och en inglasad servering med sjöutsikt i restaurangen. Fler boende- och aktivitetsprojekt är på gång längre fram i tiden, berättar David.

På Johannas tre anläggningar bubblar det också bakom kulisserna.

– Vi har många idéer som vi vill förverkliga. Att utveckla bröllopsverksamheten på Herrgårdscampingen är en, att erbjuda fler spännande boendealternativ, mer barnfamiljсанpassning och ett ännu aktivare hållbarhetsarbete är andra.

HEMESTERÅRET 2020 GJORDE

också att de utländska gästerna uteblev, medan andelen värmlänningar och förstagångscampare ökade.

– Det är fantastiskt att fler valde att upptäcka sitt närområde på ett sätt de inte gjort tidigare. Även att allt fler vågar testa på campinglivet, säger Johanna.

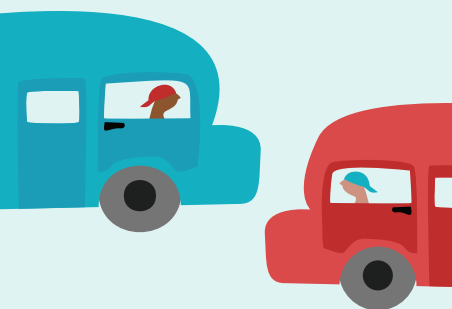
Den tontstämpel som förr vilade över campingresenärer är nu helt borttvättad, menar både Lars Bergholm och campingägarna. Seriositeten och den förbättrade standarden är avgörande anledningar till det. Att du genom en husvagn för en relativt billig peng både får en sommar- och en fjällstuga är en annan.

– Vi ser att allt fler upptäcker smidigheten med att semestra i husvagn eller husbil. Att kunna koppla av och göra det man älskar i sin egen takt. Det kan vara personer som kanske redan sett stora delar av världen och som nu insett att vi i Sverige har mängder av fantastiska

Visste du att...

...Kristinehamns Gästhamn & Ställplats utsågs till Sveriges näst bäst ställplats 2020?

Ny husbils- utbildning i Kristinehamn

Kristinehamn har en lång tradition av tillverkning och sprudlar av campingrelaterad verksamhet i form av återförsäljare, importörer och verkstäder. Här finns även sedan några år tillbaka klustret Fritid på hjul, för en allt starkare husvagns- och husbilsbransch. Men en växande bransch betyder ökad efterfrågan på kompetent arbetskraft. Då en passande utbildning saknas har kommunen tillsammans med ett 15-tal aktörer i regionen arbetat fram ett koncept och kurspaket för en husbils- teknikerutbildning.

– Branschen är i skriande behov av ny, kompetent arbetskraft, inte minst med tanke på den växande efterfrågan på husvagnar och husbilar. Många företag går på knäna redan nu och en utbildning hade gjort stor skillnad för branschen, regionen och hela Sverige, säger Maria Springfieldt, Näringslivsutvecklare på Näringslivssamverkan i Kristinehamn och sammanställande av Fritid på hjul.

I höst anordnas den första utbildningen vid Presterudsgymnasiet, som en del av fordonsprogrammet.

– Det är fantastiskt kul för alla de företag som gått samman och lagt ned så mycket tid under flera år.

■ **Läs mer:** bomstadbaden.se, sommarmvik.se, frykenbaden.se & campingvarmland.se

platser på nära håll. Men även nya målgrupper, som barnfria, yngre par som väljer att utforska sitt land istället för att flyga utomlands, säger Lars.

ÄVEN OM MÅLGRUPPEN 55+ fortfarande är en stor och viktig målgrupp så sker det alltså en förnyring bland stugboende, husvagns- och husbils-gäster. Att det skett ett generations-skifte även bland campingägarna är Magnus, Johanna och David exempel på. Trion har nämligen tagit över anläggningarna efter sina föräldrar.

För David och Johanna var det beslutet inte helt enkelt. David hade utbildat sig till maskiningenjör i Göteborg och Johanna jobbade med internationella relationer i Stockholm.

– Jag velade i ett par år innan vi gemensamt i familjen beslutade att jag fick äran att driva det vidare. Idag känner jag att det är det bästa beslut jag någonsin tagit. Jag älskar mitt jobb, säger David.

– Att ta över campingen var inte min plan under uppväxten. Jag trivdes bra i Stockholm men hade börjat längta hem. Friheten och glädjen av att bo på landet

och det givande i att få vara med och utveckla företaget jag vuxit upp med blev avgörande. Jag insåg vad som var viktigt för mig i livet, berättar Johanna.

För Magnus var beslutet mer självklart när föräldrarna för några år sedan ställde frågan.

– Campingen har alltid varit en stor del av mitt liv, även om jag alltid trivts på mina tidigare jobb. Så när de tröttnat och jag fick möjlighet att driva den vidare i arrendeform tog jag chansen. Jag hade ångrat mig om jag inte gjort det.

SÅVÄL CAMPINGÄGARNA SOM

Lars tror att intresset för camping kommer att fortsätta att växa, och att framtiden ser ljus ut.

– Det finns en stor bredd idag och att campa är ett hållbart resande med lågt klimatavtryck, vilket tilltalar många. Jag tror dessutom att det gångna året gjort att vi i framtiden kommer att få se allt fler som jobbar från sin husvagn eller husbil. Det blir ett mer flexibelt sätt att arbeta där du själv bestämmer var dagens arbetsplats ska vara, avslutar Lars. ●

Lev outdoorlivet.

Paddla på Bergslagskanalen, cykla i historiska gruvmiljöer, åk längdskidor i världsklassiga spår, utforska mineraler och vandra i omväxlande natur och spännande miljöer.
Med välmåendet i fokus. Välkommen till Filipstad.

FILIPSTADS TURISTINFORMATION
| www.visitfilipstad.se | 0590-613 54 |

visit **FILIPSTAD**

Mysig vandring vid Skivtjärn

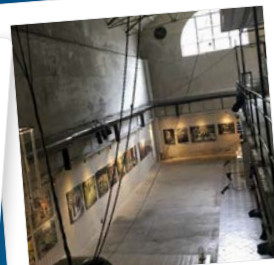
Rogivande dag @Dömlerherrgård

Vi träffade Björn!

Sommarens första dopp i Skivtjärn

Konst och fika @Gamlakraftstationen

En tur med båten i Visten

Sund gård på #Lustenrundan

Fina dagar i Forshaga kommun

Massor att upptäcka för stora och små

På forshaga.se/turist kan du läsa mer om våra natursköna vandringsleder, fina friluftsbad, den unika Klarälvsbanan, fiske i världsklass och konst- och hantverkssupplevelsen Lustenrundan.

Forshaga kommun

Fiskelycka i #Forshagaforsen

Långtur på #Klarälvsbanan

Villa Fryksta

– guldkornet vid Frykens strand

Det är lätt att bli hänförd när du står nere vid Frykens sydligaste ände och blickar ut över den långsmala sjön. Här, alldeles intill strandkanten, hittar du Villa Fryksta – ett bed and breakfast med ett lika svårslaget läge som händelserikt förflutet.

Ord: Pål Johansson

*Missa inte...
...att du kan boka ett
golfpaket med boende
och greenfee på när-
liggande Kils GK.*

Läs mer: villafryksta.se

Bygnaden, som nu huserar Villa Fryksta, byggdes redan på 1920-talet och bär på en rik historia från århundradet som gått. Den har bland annat fungerat som barnkoloni för de närliggande kommunerna samt badläger för Kils Majblomme-kommitté. Under andra världskriget spelade huset en viktig roll i försvarsmaktens skydd av det värmländska luftrummet. Från 1960-talet och framåt har byggnaden fört en betydligt fredligare tillvaro som STF-vandrarhem.

KILSBÖRDIGA VERONICA Nilsson hade haft ögonen på byggnaden under många års tid. När den så äntligen lades ut till försäljning för två år sedan gjorde hon slag i saken. Hon arbetade vid den tidpunkten på VERO Mat & Kaffebär i Karlstad, ett företag hon drivit sedan 2006.

Utflyktstips i Kil

Järnvägshistoria

1849 invigdes Sveriges första järnväg för allmän trafik – som transporterade folk och gods de åtta kilometerna mellan Fryksta till Lyckan, vid Klarälven. Trafiken lades ned redan 1871, men minnen finns bevarade än idag genom Fryksta Station och en bit av rälsen i Illberg.

Freja af Fryken

Ångbåt som trafikerade Fryken på 1800-talet. Hon förliste vid en häftig storm och låg sedan på sjöns botten i nära 100 år innan hon bärgades 1994. Efter restaurering tuffar nu båten åter på sjöns böljor.

Kilsravinerne

Naturresevat med frodig växtlighet och nästan tropiskt hög luftfuktighet sommartid. Områdets natur är unikt för Värmland och lockar mängder av vandrare besökare varje år.

” Här fanns nu sex mysiga dubbelrum, alla med sin egen personliga inredning och stil.

– Först fanns väl tankarna på att kombinera verksamheterna, men rätt snart kom jag fram till att det var bättre att satsa fullt ut på Villa Fryksta. Det var dags för en ny fas i livet helt enkelt, berättar Veronica.

NÄR ALLA PAPPER var påskrivna började ett år av renovering och upp-rustning. Tidens tand hade tagit ut sin rätt på byggnaden, som då var sliten och nedgången. När Villa Fryksta öppnade upp i juni 2020 var det en byggnad i helt ny skrud som mötte gästerna.

Här fanns nu sex mysiga dubbelrum, alla med sin egen personliga inredning och stil, sällskapsrum och en stor härlig altan med både kvällssol och sjöutsikt. Källaren hade omvandlats till en relaxavdelning med bastu och bubbel-pool. Perfekt om man vill värma sig och ladda batterierna efter en skridskotur, utförsäkning i Frykstabacken eller ett dopp vid den egna badplatsen.

– Det var ett speciellt år att starta upp och det har ju så klart varit svajigt. Men den första sommaren gick ändå över förväntan och responsen från gästerna har varit uteslutande positiv.

VILLA FRYKSTA HAR öppet året runt och det finns även möjlighet att hyra hela huset om man så vill, något som uppskattats av många under det första året. Relaxavdelningen kan bokas separat för mindre sällskap som bara vill komma förbi och njuta i ett par timmar.

Veronica har redan börjat skissa på hur verksamheten kan utvecklas. I planerna finns bland annat en fristående restaurangbyggnad där hon ska kunna erbjuda lunch och middag till såväl boende som dagsgäster, och i förlängningen även julbord och bröllops-fester. Men det ligger som sagt något år framåt i tiden. Just nu ligger fokus på 2021 och förhoppningar om en fin och ”normal” sommar. ●

En konsthall full av kraft

I Deje ligger Gamla Kraftstationen, en konsthall utöver det vanliga. Den fantastiska byggnaden lockar till sig konstnärer och besökare från både Sverige och utlandet. Vi har pratat med Linn Sönstebö Mossberg, verksamhetsledare och eldsjäl, som bidragit till att sätta Deje på konstkartan.

Ord: Niklas Simonsson **Foto:** Simone Syversson

Konsthallens första utställning 2013 var en mix av lokala och nationella konstnärer. Direkt från start märktes ett stort intresse, som snabbt växte. Redan året därpå ställdes Lasse Åbergs målningar ut och sedan dess har succéresan bara fortsatt.

– Lokalen gör det extra speciellt. Gemensamt för alla etablerade konstnärer är att de tackar ja och lägger till ”vilken häftig lokal ni har!”. Dessutom brukar vi få cred för ett gott värdskap, vi försöker verkligen anstränga oss lite extra. Konstgruppen får också mycket beröm för hur verken hängs och komponeras, berättar Linn Sönstebö Mossberg.

LOKALEN MED INTLLIGGANDE

byggnader bjuder på en unik mix av bevarad arkitektur i mötet med modern konst. I kraftstationen ställs såväl målningar och foton som smycken och keramik ut. Tack vare hallens storlek och volym erbjuds besökare en oerhörd bredd bland utställningar. Efva Attling, Caroline Af Ugglas, Jocke Berg och

Utflyktstrio nära Deje:

Dömlé Herrgård

Hotellet vid stranden erbjuder mycket. Spela padel utomhus eller boka in dig på en total spaupplevelse och sätt guldkant på visiten i Värmland.

Ätterösliden

Besök Ätterösarna, två gravrösen som härstammar från bronsåldern. Spännande och historiskt informativ resa bakåt i tiden.

Carolina Gynning är en handfull av de välkända namn vars verk ställts ut här. Av alla utställningar så har Linn en favorit som stuckit ut lite extra.

– Ifjol hade vi Glada Hudikteaterns fotoutställning *Ikoner* – en utställning om att få finnas. En helt magnifik utställning, som var oerhört uppskattad. *Ikoner* handlar om att synliggöra människor som är en naturlig del av vårt samhälle men som väldigt sällan har fått synas i det offentliga rummet och i konsten.

KRAFTSTATIONENS CULINARUM

CAFÉ är också en upplevelse. Med hållbarhet i fokus används nästan enbart närproducerade produkter och varor. Med Värmland i fokus, helhetstänkandet som genomsyrar hela verksamheten. Ett vinnande koncept, då Culinarum Café finns med på White Guides lista.

– Cafét är integrerat i lokalen, men just där hänger ingen konst. Vi har Värmlandsproducerade varor men en fransk konditor, skrattar Linn.

LINN HAR VARIT med sedan dag ett och är drivande i den ideella förening som ligger bakom Gamla Kraftstationen. Den dåvarande teaterföreningen skulle 2008 sätta upp en pjäs och letade lokal. När de besökte kraftstationen var det, som det så vackert brukar heta, kärlek vid första ögonkastet. Mycket slit och oändliga mängder grönsåpa senare blickar Linn med personal framåt med tillförsikt.

Bland årets utställningar återfinns syskonparet Jenny och Thomas Christensen, med foto och måleri. Oliver Skifs spännande blandning av måleri och läderhantverk kommer bli väldigt intressant. Dessutom finns stora framtidsförhoppningar på projektet Artists in action.

– Där fokuserar vi på hållbar besöksnäring, med möjlighet att även se konstnärer när de utövar sina tekniker. En glasblåsare ska börja jobba hos oss, till exempel. Sådant kommer ge ett djup, att se konstens hantverk, och ytterligare anledning att besöka oss på Gamla Kraftstationen, berättar Linn. ●

■ Läs mer: gamlakraftstationen.se

En välsmakande rundtur

Låt dina smaklökar guida dig runt i vårt kulinariska landskap. Tillsammans med Nifa, branschföreningen för värmländska matföretag, ger vi här en munsbit av allt spännande som väntar bland ängar, skogar och städer.

Ord: Pål Johansson Illustration: Pauline Wikman

Almars Krog, Karlstad

Genuin och personlig krog med passionerade menyer som följer årstiderna. Spännande smaker av noga utvalda råvaror. Erbjuder även en festvåning samt det nya saluhalls-konceptet Skafferiet som öppnar våren 2021.

Läs mer: almarskrog.se

Enbackens Musteri, Munkfors

Härliga drycker utan tillsatser tillverkade av svenska frukter och bär, inte sällan från träd och buskar i närområdet. Här finns även möjlighet att sälja sina egna äpplen eller prova att musta själv. Produkterna hittar du på webbshoppen eller företagets butiker i Munkfors och Karlstad.

Läs mer: enbackens.se

Grön Ko, Säffle

Café och saluhall inhytt i det gamla stationshuset i Värmlandsbro. Njut av en god lunch eller fika och handla med Grön Kos egna Krav-ekologiska nötkött och andra närproducerade godsaker. I företagets kök i Karlstad tillverkas vällagade färdigrätter av hållbart producerade råvaror.

Läs mer: gronko.se

Gårdarna i Värmland, Kil

Samarbete mellan en lång rad av Värmlands gårdar och mathantverkare. Här kan du läsa mer om de olika produktcenterna, botanisera bland mängder av närproducerade

varor och beställa hem delikatesser. Perfekt om du inte själv kan ta dig till gårdsbutiken.

Läs mer: gardarnaivarmland.se

Hennickehammars Herrgård, Filipstad

Smakupplevelser, nöje och avkoppling mitt i natursköna Bergslagen. Oavsett om du är här på herrgårdsweekend, konferens eller en lunchutflykt kan du njuta av en kreativ, säsongsbetonad meny av dagsfärska råvaror. Vardagslyx i en idylliskt vacker miljö.

Läs mer: hennickehammar.se

Kulinarika Mat & Vingård, Västra Ämtorvik

Hos Kulinarika på Aplungen, strax söder om Sunne, står smakupplevelsen och kulinariska möten i fokus. Här kan du delta i inspirerande provningar, matlagningskurser eller äta en god middag. Det finns också möjlighet att köpa med gårdens egenproducerade drycker och mathantverk hem.

Läs mer: kulinarika.se

Rawchokladfabriken, Ämotfors

Sveriges första och enda rawchokladfabrik ligger i Ämotfors. Här möter den sydamerikanska djungeln de värmländska skogarna i chokladkakor med lika delar hantverkspassion och hållbarhetstänk. Sedan grundandet 2014 har sortimentet vuxit till 19 olika spännande smaker.

Läs mer: rawchokladfabriken.se

Thorills, Ärjäng

Thorills är den pyttelilla restaurangen med de stora smakerna. Den säsongsbetonade menyn präglas av en kärlek till såväl råvaran, gästen som miljön. Erbjuder förutom à la carte även catering samt sommarcafé.

Läs mer: thorills.se

Torfolks Gård, Hölje

Ekologisk och Krav-märkt gård som sedan 1977 producerat sylt, saft och marmelad fria från konserveringsmedel och med smaken i fokus. I den egna gårdsbutiken säljs även grönsaker från de egna odlingarna samt utvalda ekologiska produkter.

Läs mer: torfolk.se

Wermlands Bryggghus, Kristinehamn

Microbryggeri startat av ölentusiaster 2013. Smakrikt och naturligt öl, bryggt enligt konstens alla regler och med känsla för tradition och historia. Förutom 18 olika sorters lager, ale och must erbjuder bryggeriet även visningar och ölprovningar.

Läs mer: wermlandsbryggghus.se

KOPPON

nifa | BRANSCHFÖRENING FÖR
VÄRMILÄNSKA MATFÖRETAG

Big *Hill* Lodge

- Historisk utsikt

När pappa Arne gick bort i cancer bestämde sig Calle Stjernlöf att hylla hans minne genom att ta över föräldrarnas tidigare restaurang. Med ena benet i Stockholm och andra i Filipstad driver skådespelaren Calle Stjernlöf sedan 2018 Big Hill Lodge på Storhöjden – en plats som varit kopplad till familjen i snart hundra år.

Ord: Mimmi Bladini

När Carl (eller Calle) Stjernlöf flyttade från Värmland 21 år gammal trodde han att det var för gott. Med drömmar om ett skivkontrakt som sedan blev till en skådespelarkarriär fick livet i Stockholm snabbt fäste. 20 år senare är han tillbaka i sina hemtrakter. Nu driver han restaurang och café på den plats som varit kopplad till familjen i snart hundra år; Storhöjden utanför Filipstad.

– När pappa gick bort i cancer 2017 var restaurangen till salu. Jag ville hylla honom och såg det som ett tecken, om det var någon som skulle köpa verksamheten så var det jag.

HISTORIEN BÖRJAR NÄR Calles farfar Karl Stjernlöf var med och satte Storhöjden på kartan. År 1934 var han en av fyra arbetare som byggde det 28 meter höga utkikstornet som blev en naturlig samlingspunkt för gamla som unga. Tornet skänker än idag milsvid utsikt över de värmländska skogarna. 1982 köpte Calles föräldrar Arne och Inger gården intill utkikstornet för att återuppliva den gamla turistattraktionen. Där drev de restaurang och festlokal och Calle sprang som femåring runt och serverade kaffe till fikasugna gäster.

– Tänk om jag vetat att jag en dag skulle ta över restaurangen. Det känns överkligt på något vis. Men det är historien i väggarna som gör att vi kommit så långt på våra tre år. Jag har ett arv att förvalta och ibland när det känns motigt är det viktigt att tänka på att det jag gör betyder något extra. Jag tror många kan relatera till det.

SEDAN 2018 DRIVS restaurangen, som de döpt till Big Hill Lodge, av Calle med hjälp från frun Renate och mamma Inger. Och det är en restaurang utöver det vanliga. Det gamla utkikstornet gör inte bara platsen speciell för Calle, utan många besökare häpnar över den magiska utsikten. Nu finns det dessutom spännande planer på hur tornet kan nyttjas till sin fulla kapacitet.

– Om allt går enligt plan ska vi bygga två rum högt upp i utkikstornet. Tanken är att man kan hyra hela ut-

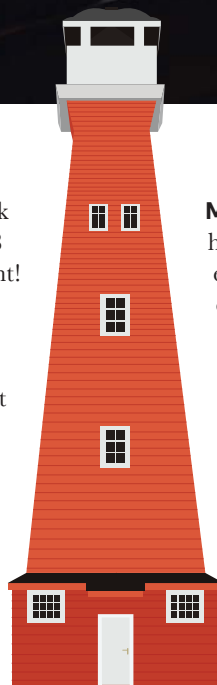
kikstornet och övernatta. Tänk dig att dricka morgonkaffet 28 meter upp i luften. Inte så dumt!

BIG HILL LODGE har bara funnits i drygt tre år, varav fjolårets pandemi drabbade ett av dem. Från att ha planerat ett event, renoveringar och nya koncept blev Calle tvungen att ställa in och ställa om. Men trots pandemin har det gått över förväntan.

– När Corona kom var vi oroliga att vi inte skulle få några gäster alls. Men i somras när läget var lugnare hade vi mycket att göra och allt rullade på över förväntan. Men i höstas när läget förvärrades fick vi ta det hemska beslutet att ställa in alla julmiddagar och planera de evenemang.

■ Läs mer: bighilllodge.se

Calles Filipstads-guldskorn:

1. Högbergsfältet och Tålas Stoll
2. Långbans Gruv- och Kulturbry
3. Kalhyttan Sport och Fritidsarena

MEN TROTS DET tuffa året har den positiva responsen varit enorm. Gäster vittnar inte bara om god mat i vacker miljö, utan också om en service i världsklass.

– Jag är så glad och ödmjuk över all positiv respons. Som gräddes på moset har vi fått utmärkelsen ”Travelers’ Choice Award” från ”Tripadvisor” som är världens största reseplattform. Vi tillhör de 10 % av restaurangerna i världen som fått bäst betyg och omdömen från gäster. Mitt mål förra året var att vara topp 10 på listan över bästa restauranger i Värmland, och nu är vi plats 8 av 250. Det känns fantastiskt och jag vet att pappa Arne skulle ha varit väldigt stolt. Hans minne kommer alltid leva kvar på Storhöjden. ●

För en aktiv Värmester

I takt med det ökade intresset för semester på hemmaplan så upptäcker också allt fler tjusningen med att utforska Värmland till fots eller med cykel. Inte nog med att det ger härlig motion och välbefinnande, det öppnar också dörren till platser och intryck du inte skulle upplevt annars.

Ord: Jessica Widling De Los Santos

Förutom ett rikt natur- och djurliv längs vägen finns det gott om sevärigheter och utflyktsmål.

Från cykelsadeln hinner du se och uppleva mer längs vägen. Stanna till vid en sjö och bada, laga lunch med en vidsträckt vy och passa

på att välja vägar som du annars inte skulle ha valt. På så sätt finns det inga gränser för vad du kan upptäcka på ditt äventyr. Värmland har en mängd cykelleder att välja bland – här tar vi upp tre av dem där du givetvis cyklar genom det magiska värmländska landskapet.

PREMIÄRCYKLA UNIONSLEDEN

Längd: 350 km

Vill du golvas av vacker natur samtidigt som du cyklar genom åtta kommuner, tre regioner och två länder? Då kan vi lova att den helt nya Unionsleden är något för dig. Från norska Moss i väst till Karlstad i öst cyklar du på lågtrafikerade landsvägar, genom öppna landskap med betande djur och förbi naturskön natur och glänsande sjöar. Leden är uppdelad i sex etapper – perfekt för dig som vill välja hur långa dagsturer du vill göra.

Förutom ett rikt natur- och djurliv längs vägen finns det gott om sevärigheter och utflyktsmål. Gårdsbutiker, ett whiskydestilleri och konstgallerier är bara några av de smultronställen som finns att besöka. För dig med myror i brallan som inte tycker att själva cyklingen är aktivitet nog, så hittar du även paddling, båtturer, höghöjdsbanor och ridturer att sysselsätta dig med utmed leden.

Unionsleden har fått sitt namn från

Foto: Oyvind Lund

unionen som Sverige och Norge var under åren 1814–1905. Liksom cykelleden startade unionen i Moss och avslutades i Karlstad.

– Initiativet till Unionsleden togs av Grensekomiteen Värmland-Østfold. En cykelled sågs som ett bra sätt att ytterligare förena våra två länder och samtidigt visa upp och berätta regionens historia. Cykling är något som dessutom ökat i popularitet de senaste åren, berättar Elenor Karlsson, delprojektledare för Unionsleden.

Leden är Sveriges fjärde nationella cykelled och står klar för att möta de första glada cyklister under sommaren 2021.

KLARÄLVSLEDEN & KLARÄLVSBANAN

Längd: 220 km

Dessa leder, som lämpar sig för både cykling och vandring, ringlar sig utmed mäktiga Klarälven. Här tar du dig fram genom den värmländska naturen, från mustig skog i norr till öppet jordbrukslandskap i söder. Den nio mil långa Klarälvslöpsbanan sträcker sig från Karlstad till Hagfors och är en nedlagd banvall som numera är asfalterad. Här cyklar du i en garanterat bilfri miljö.

Mat i magen får du på någon av alla de caféer, restauranger och gårdsbutiker som du passerar utmed cykellederna. Vissa sträckor kan det däremot vara gles mellan serviceställena – kolla upp ordentligt hur det ser ut på nästa etapp och packa med dig matsäck så du kan duka upp en egen picknick. Eller för den som vill – ta med ett stormkök och laga lunchen på plats.

☞ *Att vandra i Värmland är som att upptäcka ett Sverige i miniatyr. Du får uppleva en variation av allt från öppen horisont till skogbeksäddade höga berg.*

FÖRSMÅK AV VÄNERLEDEN

Längd: 630 km

Cykla runt Sveriges största sjö. Officiellt invigs Vänerleden först nästa sommar, men entusiastiska cykelfantaster kan smygtesta redan i sommar.

– Än är inte skyltar på plats men det kommer finnas digitala kartor och information om hur du tar dig runt Vänerleden, säger Madeleine Norum, projektledare för Lake Vänern Grand Tour.

Känns 63 mil aningen för mastigt så är även denna led uppdelad i kortare etapper som lämpar sig bättre för en helg eller veckas cykling. Det finns fyra etapper med start och stopp på större ställen dit du kan ta dig kollektivt – i Karlstad, Mariestad, Vänersborg och Åmål. Längs vägen kommer det finnas en uppsjö av utflyktsmål att besöka, till exempel Picassoskulpturen i Kristinehamn, Hindens rev och Akvedukten i Håverud.

PÅ TUR GENOM ETT SVERIGE I MINIATYR

Även vandringen har fått ett uppsving på senare tid. Att njuta av härliga miljöer till fots är ett perfekt sätt att

varva ner och ladda batterierna. Det bästa av allt är att det finns en uppsjö av vandringsleder och naturområden att utforska. Här tittar vi närmare på några av de 21 Värmlandsleder som Visit Värmland tagit över samordningen för.

En del i arbetet är kvalitetssäkring, vilket innebär att lederna skyltas, förses med kartor och lägerplatser samt underhålls kontinuerligt. Allt för att du som besökare ska kunna få en bättre upplevelse och kunna njuta av vandring på välskötta leder.

– Att vandra i Värmland är som att upptäcka ett Sverige i miniatyr. Du får uppleva en variation av allt från öppen horisont till skogbeksäddade höga berg, säger Mattias Dahlman, ordförande i Föreningen Värmlandsleder.

Tänk på att de flesta av vandringslederna inte har så mycket service längs vägen, men på vissa hittar du caféer vid start och mål.

– Läs in dig på leden innan du går, det brukar ta lite längre tid än man tror att ta sig runt. Och glöm inte ta med dig regnkläder, vatten och energi, tipsar Mattias. ●

V Ä R M L A N D T I L L F O T S

Gruvrundan (Gräsmark)

Fakta: 10 km, ca 4h, svår vandring

På denna led får du både intressant kulturmiljö och fin naturmiljö med en härlig skog av högväxta granar och historiska gruv lämningar längs vägen. Leden tar dig upp och ner över stock och sten, och lämnar dig full med intryck.

Hovfjällsrundan (Vitsand)

Fakta: 12 km, ca 5h, svår vandring

Hovfjällsrundan är en led som tar dig runt ett helt naturreservat. Här vandrar du genom omväxlande natur och kan njuta av trolsk gammelskog, myrar, ängar och hållmarker. Utmed leden finns flera rastplatser i fantastiska miljöer.

Södra Gunnarskogsleden (Gunnarskog)

Fakta: 23,6 km, ca 9h, medelsvår vandring

En rundslinga där du vandrar genom varierande terräng med höjdskillnader, med en artrik flora och ett rikt djurliv. På vägen passerar du många vackra platser såsom jättekastet Rövarstenen, utsiktsplatsen Harstacken och Svartviken i Gunnern. Är du en erfaren MTB-cyklist så går det även utmärkt att cykla på leden då den är markerad som mountainbikeled med svårighetsgrad röd. Hit kan du också ta dig kollektivt.

Järnleden (Kristinehamn)

Fakta: 30 km, ca 10,5h, medelsvår vandring

Känn historiens vingslag när du vandrar längs vägar som användes vid järntransporter från Bergslagen på 1600-talet. Den tar dig genom ett varierande landskap med skog och betesmark, förbi tjärnar, järnbruk och en fornborg från järnåldern.

Se fler vandringsleder på visitvarmland.com.

Ljuvligt levande Lurö

Sanna Johansson och David Kvicklund brinner för hållbart resande. Tillsammans driver de researrangören Friendly Travel som erbjuder skraddarsydda, naturnära semester i Sverige. Här följer ett urklipp från deras Lurö-guide, som du kan läsa i sin helhet på visitvarmland.com.

Ord: Pål Johansson

■ **Läs mer:** visitvarmland.com/sv/ljuvligt-levande-luro

Lurö, med sitt mitt-i-Vänern-läge, lockar inte bara med strålande mat på Lurö Gästhärbärge & Krog. Den är också solsäker tack vare geografien. Oftast. När vi är på ön skiftar dock vädret lika fort som flaggan vajar snabbt i den hårda vinden. Klippbadet uteblir, men Lurö är inte en ö som bara skiner i takt med solens strålar. Det är lätt att upptäcka mycket.

TACK VARE LURÖSKÄRGÅRDENS Natur- och Kulturförening är lederna utmärkt uppmärkta och på varje historisk plats finns kul och informativ kuriositet att läsa. På kort avstånd skiftar också naturen på ett fascinerande sätt, från ängar och djup tallskog till stenhällar och klippor. Vi avslutar vår kväll på ön i just variationens tecken. Mellan

Upplev Vänerskärgården

Sveriges största sjö och den värmländska skärgården ska upplevas på plats. Martin Sandmark är uppväxt vid Vänern och har en lång erfarenhet och ett stort engagemang för sjön. Genom sitt företag Vänervård erbjuder han, förutom landskapsvård av skärgårdsmiljöer, även guidningar, båttransporter och sjöservice.

Följ med på spännande fisketurer efter Vänerns beryktat stora gäddor och abborrar eller upplev Segerstad och Lurö skärgård med dess säregna natur. Med lite tur kan ni få se den magnifika havsörnen segla över er innan ni vänder tillbaka mot fastlandet.

Läs mer: vanervard.se

kallt och varmt, mellan Vänerns uppfrysande vatten och bastun Mysingens vedeldade värme, går vi i land med vår upplevelse.

Trots Lurös relativa avlägsenhet går också fler än vi människor i land på Lurö. Rådjuren spejar och springer lite varstans. Nere vid bastuflotten Mysingen blickar en skock får ut över horisonten. I skogen sägs också något mer oväntade gäster husera.

– Just nu har vi två älgdjurar på ön. Det händer då och då att älgar simmar hit. Men att det är två tjurar som hänger här ute tillsammans har nog inte hänt förut, konstaterar Håkan Mattsson, med fascination i rösten.

Men nog är det slående för Lurö. För är det någonstans drömmar verkar bli till verklighet genom individer med drivkraft är det här. Lurö är trots sitt avskilda lugn en livs levande ö. ●

LÅNGBAN GRUV OCH KULTURBY

Utställningar · Kulturmiljö
Industrihistoria · Guidade visningar
Mineral LAB · Skattjakt · Svens bio
Quiz · Café & restaurang

varmlandsmuseum.se/langban

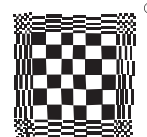

Gillar du genuint svenskt hantverk så är Klässbols Linneväveri det perfekta utflyktsmålet. Här har vi vävt vackra linneprodukter i över etthundra år. Kika in på väveriet och handla till fördelaktiga fabrikspriser i vår butik. Välkommen till Klässbol!

VI HAR ÄVEN WEBBUTIK -

#klässbolslinneväveri www.klassbols.se

Klässbols
Linneväveri

DAMASTVÄGEN KLÄSSBOL | TEL 0570-46 01 85 | MÅN-FRE 10-18 | LÖR 10-16 | SÖN MAJ-SEP 10-16

KRISTINEHAMNS MUSEER2021

www.kristinehamn.se

KRISTINEHAMNS
KONSTMUSEUM

15 maj -
12 september 2021
Sommarutställning
ULRIKA SPARRE
"ALLT ÄR BRA"

2 oktober -
21 november 2021
VÄRMLANDS
KONSTFÖRENING
HÖSTSALONG

11 december 2021-
27 februari 2022
STINA WOLLTER

HISTORISKA
MUSEET

12 juni -
31 augusti 2021
FÖRKLÄDEN
BERÄTTAR

8 september -
24 november 2021
LEKUTSTÄLLNING
LASSEMAJA &
CIRKUSMYSTERIET

Foto: "It is impossible to have nothing to do with myself"/Ulrika Sparre 2009

Kristinehamns konstmuseum
Del av Kristinehamns kommun. Med stöd av Region Värmland.

**KRISTINEHAMNS
HISTORISKA**

Dotter

– från småstadsliv till stjärnglans

I fjol nynnade hela svenska folket på Bulletproof. Årets bidrag är minst lika trallvänligt. Dotters melodier fastnar. Det karaktäristiska kopparfärgade håret och hennes spektakulära shower särskiljer henne från mängden. Men bakom attityden finns en glad, ödmjuk och sprallig tjej som gärna drömer sig tillbaka till småstadsuppväxten i de värmländska skogarna.

Ord: Mimmi Bladini Foto: Marcela Elofsson

☺ *När jag stod i publikhavet och tittade på Björk, världens coolaste artist, minns jag att jag tänkte ”detta måste jag göra när jag blir stor”.*

Johanna Jansson, eller Dotter, växte upp i ett lugnt och idylliskt område i Arvika. En vardag som känns avlägsen i jämförelse med hur hon lever idag. Den 13 mars kammade Johanna hem fjärdeplatsen i Melodifestivalen med låten Little tot som hon skrivit tillsammans med sin fästman Dino Medanhodzic. Hon är inte besviken även om hon hoppats på en revansch från förra årets andraplats.

– Klart det hade varit sjukt roligt att vinna, men startfältet var riktigt grymt i år och konkurrens stenhård. Jag unnar verkligen Tusse förstaplatsen. Han är så talangfull och världens charmigaste.

Passionen för musik har funnits med Johanna ända sedan barnsben. Uppväxten vid Glafs fjordens pärla Arvika bestod av mycket sång och dans. Men närheten till skog, vatten, den friska luften och stadens musik- och konstnärsanda har också präglat och format henne till den artist hon är idag.

– Jag blir så inspirerad när jag kommer till Värmland. Jag vill bara skriva och spela piano. Den värmländska skogen är trolsk och mystisk, och det är jag nog också. Det är stor skillnad

på att bo i en stressig stad som Stockholm. I Arvika har man möjlighet att stanna upp och reflektera, typ njuta av att kolla på ett vackert träd. Jag tror det väcker kreativitet.

DET ÄR INTE bara den unika naturen som gjort att Arvika är grogrunden till många kreativa själar. Med festivaler som Arvikafestivalen, Arvika Hamnfest och Viksholmsfestivalen finns en tradition som ligger i stadens DNA.

– Jag minns när jag var sex år och min granne frågade ”om jag skulle på den där festen i valen”. Mamma fick förklara att det inte handlade om en fest i en val, men jag kunde ändå inte sluta fascineras. Sen den dagen längtade jag tills jag blev tillräckligt gammal för att gå dit själv.

Och dagen kom. När Johanna var 15 vann hon Arvikas egen Melodifestival med en egenskriven låt. Vinsten var en biljett till Arvikafestivalen.

– När jag stod i publikhavet och tittade på Björk, världens coolaste artist, minns jag att jag tänkte ”detta måste jag göra när jag blir stor”. Det är ett väldigt starkt minne.

Om Dotter

Namn: Johanna Jansson

Född: 1987 i Arvika

Familj: Fästmannen Dino Medanhodzic

Bor: Stockholm, söder om söder

Aktuell: Fjärdeplats i Mello 2021 med låten Little tot

Dold talang: Älskar inredning och bygger gärna egna möbler – helst saker i trä.

FÖR MUSIKEN HAR alltid funnits där. När Johanna var fyra år gjorde hon egna versioner på My Little Pony-låtar och när hon var 10 år bildade hon tjejgruppen Dizzy Woop och skrev låtar på engelska inspirerade av pojkbandet Hanson. Hon gick estetiska linjen på Solbergagymnasiet i Arvika och senare artistutbildningen på Kulturama i Stockholm. Johanna växte upp med värmländska popidoler som Dilba, Broken Door och Da Buzz. Men den legendariska musikern och kompositören Björn J:son Lindh och jazzsångerskan Rigmor Gustavsson har också format henne.

– Jag älskade Dilba och har till och med gjort en cover på låten I'm Sorry från hennes debutalbum. Hon var en av mina största idoler. En annan person som format mig supermycket är

Rigmor Gustavsson. Första gången jag såg henne spela live satt jag bara och grät för jag tyckte det var så stort.

JOHANNA SER TILLBAKA på sin uppväxt i det ljusblåa huset med mörkblå knutar på Olle Rökares gränd i Arvika med värme. Hon har cyklat på varenda gata och kan varenda vrå av staden. Hon hängde med kompisar på Sågudden, gick på indiefilmer på Svea Bio & Teater och fikade på 60-tals cafét City Konditori mitt emot Arvikas musikskola. Där kunde man till Johannas förtjusning till och med spela jukebox. Om somrarna arrangerades det minifestivaler ute på idylliska Viksholmen med utsikt över hela Arvika.

– Det var som att bli tillbakakastad till 70-talet. Viksholmen fylldes av musikälskande esteter i second

hand-kläder. De var flummiga, kreativa och väldigt musikaliska personligheter som satt på udden tills solen gick ner och spelade gitarr, rökte pipa och filosoferade om livet.

Johanna återkommer hela tiden till hur vackert det är i Värmland. En natur utöver det vanliga som får vem som helst att tappa andan. Och förmodligen är det den som väckt hennes intresse för miljöfrågor.

– Jag är en jordnära människa bokstavligt talat. Jag är vegan och tänker mycket på djur, natur och miljö. Det har säkert att göra med att jag haft så stor tillgång till naturen som barn. Mitt artistnamn grundar sig till och med i det, att jag ser mig som dotter till moder jord.

☺ *Jag är en jordnära människa bokstavligt talat. Jag är vegan och tänker mycket på djur, natur och miljö.*

SEDAN 2008 BOR Johanna i Stockholm. Hon har flyttat säkert 12 gånger och kan längta tillbaka till lugnet i Värmland, men att flytta tillbaka känns inte aktuellt.

– Mitt yrke gör att det blir naturligt för mig att bo i Stockholm. Jag och min fästman har rotat oss här och om några år hoppas jag att vi bor i ett hus på Värmdö, förhoppningsvis med barn. Samtidigt älskar jag att kunna åka och hälsa på min familj och mina vänner i Arvika.

Men oavsett var Johanna bor rinner det värmländska blodet i hennes ådror. Dialekten är inte särskilt påtaglig, men man kan förnimma de karaktäristiska runda L:en och djupa vokalanvändningarna i hennes glada stämma. Och inte minst finns den värmländska mentaliteten där.

– Värmlänningar beskrivs ofta som positiva, goa och glada. De njuter av livet och det gör jag också. Jag tycker det är viktigt att vara trevlig mot alla jag möter och mina vänner beskriver mig som glad och omtänksam. Kanske ligger det i mitt värmländska arv? ●

Dotter om:

Favorituttryck på värmländska

- Göbra
- Gött
- Märten. Värmländskans ord för marknad. Arvikamärten var det bästa jag visste när jag var liten.

Äter

- Vegansk grönkålpasta med vitlök och havregrädde är min vardagsfavorit just nu.

Lyssnar på

- Allt möjligt. Men just nu Ava Max, BeBe Rexha, Charli XCX och Post Malone.

Läser

- Mest Körkortsteori. Förhoppningsvis inte så länge till.

Kollar på

- Jag och min pojkvän älskar Curb Your Enthusiasm och Seinfeld.

Tränar

- Yoga och meditation varje morgon. Men också lite styrketräning och en del dans.

Inlandsbanan

– en resa genom Sverige

I vackra Kristinehamn börjar Inlandsbanan – ett mäktigt stycke ingenjörskonst och svensk historia. Järnvägen sträcker sig 130 mil genom Sverige, ända upp till Gällivare. På liknande sätt är hela Värmland ett nät av spännande tågtrafik, där historien lever för fullt i nutiden.

Ord: Niklas Simonsson

Upplev Kristinehamn

Ta tillfället i akt och utforska Kristinehamn innan du hoppar på tåget. Varför inte ta en natt på Stadshotellet, Park Hotell eller Sockerslottet, besöka omtyckta Konstmuseet eller Historiska och luncha på Mastmagasinet?

Gillar du att resa med tåg är Värmland det perfekta valet. Här finns en stark och lång järnvägshistoria, där rälsen fått agera ryggrad för ett fungerande näringsliv. Järnvägens utveckling i Sverige och industrialiseringen var tätt sammanlänkade, där Värmlands många bruksorter behövde förbindelser med älvarna och sjöarna. Redan 1850 drog Kristinehamns Järnväg igång sin elva kilometer långa rälsstrafik upp till Bergsjöns Sjöändan. De inledande åren användes hästar som dragkraft, tills det första ångloket köptes in. 1873 förlängde Östra Värmlands Järnväg sträckan till Storfors, för att tre år senare byggas ut ända upp till Persbergs gruvor. Steg för steg växte grunden till ett finmaskigt järnvägsnät fram genom Värmland, med sträckning upp mot Mora och västra Dalarna.

URSPRUNGLIGEN VAR IDÉN att Inlandsbanan skulle sträcka sig ända ner till Bohuskusten, för att därifrån skeppa ut både Värmlands och Norrlands rikedomar i världen. Beslut togs till slut att Kristinehamn skulle bli den sydliga slutstationen, därigenom fick Vänern och Trollhätte kanal stå för utskeppningen av nedfraktat gods.

• För att därifrån skeppa ut både Värmlands och Norrlands rikedomar i världen.

1907 klubbade Riksdagen igenom att bygget av Inlandsbanans första länk skulle påbörjas. Men att lägga mil efter mil av räls på plats tar mycket tid och resurser i anspråk. Lägg därtill ett världskrig och djup lågkonjunktur till ekvationen, så är det förståeligt att Inlandsbanan drog ut rejält på tiden. Men den 6 augusti 1937 kunde SJ:s generaldirektör Axel Holm stolt hålla invigningstalet i byn Kåbdalis, där banan sammanfogats till en enhet året innan. Utöver att stärka näringslivet i mellersta och norra Sverige skulle Inlandsbanan vara en stor avlastning för Norra stambanan i eventuell krigstid.

LYCKLIGTVIS SLAPP SVERIGE direktinblandning i krig. 1950–60-talet blomstrade hela landet i en gyllene efterkrigstid, med fler betalda semesterveckor och höjd levnadsstandard. 1964 modifierades Inlandsbanan, där en omläggning gjorde att även Filipstad

ingick i banan. Med åren blev dessvärre persontrafiken lidande för tågen, när allt fler svenskar hade råd att skaffa egen bil som transportmedel. Delar av banan drabbades av nedläggningar, vilket nådde Kristinehamn och sträckan till Lesjöfors 1985.

2003 STARTADE GENVÄGEN i Bergslagen, för att utöka kollektivtrafiken. Kristinehamn – Borlänge var sträckan, som sedan kortades ner till Ludvika. Några år senare beslutades att den så kallade felande länken, Kristinehamn – Nykroppa, skulle elektrifieras och dieselvagnarna fasas ut. Självaste Carl-Jan Granqvist invigde den pånyttfödda tåglinjen 16 januari 2012.

VILL DU UPPLEVA VÄRMLAND med tåg finns fler alternativ, Värmlandsbanan och Fryksdalsbanan är två

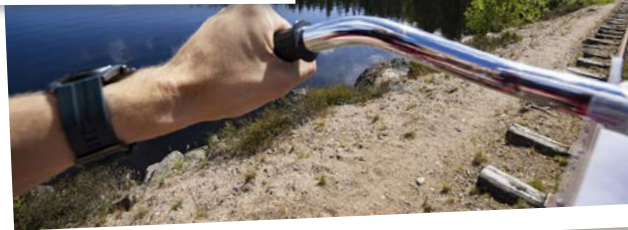
finfina exempel. Den förstnämnda sträcker sig från Laxå till den norska gränsen: med stopp i bland annat Degerfors, Kristinehamn och Karlstad. Fryksdalsbanan mellan Kil och Torsby via Sunne är oerhört populär och vältrafikerad. Tack vare banans sträckning längs underbara Fryken blev banan 2006 framröstad till Sveriges näst vackraste järnvägssträcka.

VISSA NEDLAGDA STRÄCKOR är idag populära dressincykelbanor för turister. Hyr en dressin och cykla på Otterbäcksbanan en härlig sommar dag. Eller utforska sträckan mellan Bengtsfors och Årjäng. Flera mil av spår genom ljuvlig natur, stora skogar och vackra sjöar som sällskap. Ett härligt sätt för alla åldrar att färdas genom landskapet och samtidigt ta del av historiens sträckningar. En storlagen prakt i Värmlandskostym som måste upplevas på plats för att förstås till fullo. ●

Missa inte...

...Bjurbäckens slussar vid Bergslagskanalen i Storfors. Slussstrappan, som anlades i mitten av 1800-talet, ligger i en vacker kulturhistorisk miljö och är fortfarande i drift under sommarhalvåret.

Trampa dressin i Hagfors

Gör en utflykt till Hagfors Järnvägs-museum och ta en tur med dressin på den gamla smal-spåriga järnvägen.

**HEJ! SKA VI SES?
LÄS OM VAD SOM HÄNDER
OCH VÅRA ÖPPETTIDER PÅ
MARIEBERGSSKOGEN.SE**

I **Karlstads stadspark** upplever du Naturum Värmland, djurparken Lillskogen, lekträdgården, friluftsmuseet, mat och fika, naturen och många härliga evenemang.

FRI ENTRÉ, STOR PARKERING, ÖPPET ÅRET RUNT!
mariebergsskogen.se

MARIEBERGSSKOGEN
KARLSTADS STADSPARK

Björkborns herrgård – bland sprängstoff och spöken

Som Alfred Nobels sista svenska hem är Björkborns herrgård i Karlskoga för alltid inskrivet i historieböckerna. Men som herrgård beträffad står sig Björkborn väl på egen hand med sin parkliknande trädgård, de vackra byggnaderna och till och med ett eget spöke.

Ord: Karolina Arenhäll Wersäll Foto: Tommy Pedersen & Oyvind Lund

Den vackra herrgården vid Timsälvens strand byggdes redan 1815. Här huserade bruksägare och disponenter vid Björkborns bruk fram till 1970-talet. Sin mest kända husbonde, uppfinnaren Alfred Nobel, flyttade in i samband med övertagandet av AB Bofors Gullspång 1894.

Alla förstår kanske inte hur stor Nobel var på sin tid. Men framför allt utländska besökare från USA och Kina är väldigt kunniga och blir så imponerade av att få uppleva hans hem. De kan stå och klappa på huset, säger Anneli Lyckeborn, verksamhetschef för Nobelmuseet i Karlskoga.

 Här har yngre barn chansen att experimentera i Alfreds anda, som att skapa energi med testcyklar.

IDAG INHYSER huvudbyggnaden Nobelmuseet. Här får besökare uppleva Alfred Nobels hem och till och med "träffa" uppfinnaren och de som stod honom närmast.

– Vi har skådespelare som gestaltar både Alfred och Alfreds assistent, Ragnar Sohlman som egentligen bodde här längre tid än Nobel. Det är så roligt att se det första mötet för besökarna. Ibland har "Alfred" suttit helt stilla i ett hörn, då skrämmer han snudd på livet ur dem när han reser sig upp. När besökarna sedan kommer till laboratoriet blir det istället det omvända, då ska de "avslöja" vaxdockan som sitter där och blir istället förvånade när de nyper honom i kinderna, säger Anneli och skrattar.

DET LABORATORIUM SOM Nobel lät bygga i samband med övertagandet av Björkborn har idag byggts upp som en exakt replika. Så till den grad att samma burkar från det sena 1800-talet står uppradade längs hyllorna, med originalinnehållet kvar.

– Förra året lät vi analysera innehållet hos en forskare vid Uppsala universitet, vi var rädda att det var explosivt, säger Anneli.

Allt var inte sprängstoff, men numera finns tydliga direktiv kring vilka ämnen som kan förvaras tillsammans

och vilka som ska förvaras i olika ändar av lokalen. För experimenterande sker fortfarande i lokalen. Varje vår bjuds femteklassare in till kemishower och experimenterande i Nobels anda och i en byggnad intill finns Fiffiga huset.

– Här har yngre barn chansen att experimentera i Alfreds anda, som att skapa energi med testcyklar, säger Anneli.

NÅGOT SOM FÅ besökare får chansen att uppleva är det spöke som sägs hålla till i ett rum på vinden.

– Jag tror egentligen inte så mycket på spöken, men jag kan uppleva att det hörs steg i herrgården och att man känner närvaron av någon. Vår städpersonal vägrar städa med musikhörlurar i, de vill ha koll på vad som händer. Och alla undviker vinden, säger Anneli.

Men det ska inte vara Alfred Nobel som går igen, utan någon ur hushållet.

– Historien går att det var en olycklig piga som försvann och att hon nu går

igen. Men hittills har ingen besökare vittnat om något. Vi tror att hon undviker folksamlingarna, det är när det är lugnt i herrgården som hon märks.

Går pigan igen är chansen stor att hon känner igen sig. Rummen är inredda igen med möbler och konst som har donerats från släktingar och vänner till Nobel. Men även långväga kopplingar dyker ibland upp.

– I somras fick jag ett mejl från Krummel i Tyskland, där Nobel haft en ammunitionsfabrik. En herre hade köpt ett hus och grävt upp en trälåda där

det stod Alfred Nobel och Karlskoga som han ville ge till oss. Han skulle ha levererat den personligen ifjol, men vi hoppas att han kan komma i år istället.

LIKASÅ HAR KORRESPONDENS mellan Alfred och en brorsdotter hittats och fotograferats upp, tillsammans med en ny donation av taylor från Nobels släktingar i Stockholm är det tänkt att bli ett nytt utställningsrum "Vännerna runt Alfred". Annars är det mesta fortfarande osäkert inför sommaren.

– Vi ser framåt. Vi hoppas såklart att de långväga gästerna ska ha möjligheten att komma i år istället, och att de som hade planerat att gifta sig hos oss förra året ska få göra det i år. Men vi ser också på andra lösningar. Vi har en jättestor park, det finns möjligheter att ha visningar och skådespel utomhus. Och sedan finns alltid möjligheterna för mindre grupper, säger Anneli Lyckeborn. ●

Värmländska herrgårdar

Krokstad Herrgård

Lär dig kockarnas hemlighet i en cook-along, eller njut av en femrätters signerad Håkan Matsson, belönad i White Guide tre år i rad. krokstadherrgard.se

Ulvby Herrgård

Med sin utsikt över sjön Fryken bjuder Ulvsby Herrgård på en magisk naturupplevelse. Missa inte deras herrgårds-meny med kantareller från Sunnes skogar och gös och gädda från de värmländska vattnen. ulvsbyherrgard.se

Hennickehammars Herrgård

Inbäddad i skogen, alldeles intill en tjärn finner du Hennickehammars Herrgård. Njut av lugnet, god mat och kanske ett dopp i badtunnan? hennickehammar.se

Saxå Bruk

Värmlands äldsta bruk grundades redan 1540. 1980 tog Carl Jan Granqvist över bruket och skiftade fokus till mat och dryck. saxabruk.com

Äventyret väntar på Alcatraz

I en ombyggd fabrik, på en ö i Dalslands kanal, ligger Alcatraz. Ett upplevelsecentrum som erbjuder det mesta när det kommer till att utforska den värmländska naturen. Och precis som sin namne på andra sidan Atlanten, är platsen rejält fängslande.

- Vi brukar säga att "vi fångar ditt hjärta", för man kommer alltid tillbaka, säger Nathalie Knuivers.

Ord: Karolina Arenhäll Wersäll

■ Läs mer: alcatraz.se

Trava vidare

När du ändå är i trakten får du inte missa Nordiska Travmuseet. Här finner du Travsportens Hall of Fame och utställningar om allt från travsportens historia till en interaktiv barnhörna. Och du – museet ligger inne på Årjängstravet, kanske går det att kombinera med ett lopp? travmuseet.com

Iår har det gått 15 år sedan Nathalie Knuivers föräldrar lämnade Nederländerna för att starta upp Alcatraz. På den tiden var Nathalie 18 år gammal och fast besluten att studera färdigt i hemlandet. Somrarna spenderade hon i Värmland, men hon hade egentligen inte en tanke på att flytta dit. Det var först när hon som 22-åring träffade Jonathan och han ville åka över till Sverige för att hjälpa svärföräldrarna som livet tog en verklig u-sväng.

– Under två år la han hela sin sommarsemester på att jobba hos mina föräldrar, sedan sa han att han ville flytta hit. Vi tvekade inte så länge, vi gifte oss 2013 och två veckor senare gick flytten, säger Nathalie.

DE BESTÄMDE ATT ge det två år för att se hur det gick med hemlängtan, men trivdes så bra att de beslutade sig för att stanna. I år är planen att de ska ta över företaget och låta föräldrarna gå i pension.

– Varje gång jag kör förbi fabriken slås jag av vilken tur vi har som får leva och arbeta här. Det är en fantastiskt

vacker plats, ett riktigt privilegium, säger Nathalie.

DEN LILLA ÖN anlades 1747, och fabriken var från början ett järnbruk. Idag har familjen Knuivers omvandlat ön och dess byggnader till ett vandrarhem, restaurang, husbilsamping, tältplats, mountainbikeuthyrning och en klättervägg. Men främst hyr de ut kanoter. Många av gästerna är långväga, bland

☞ *Det finns så många vackra platser längs älven och i sjösystemet. Att paddla kanot här är verkligen en upplevelse som sticker ut.*

annat ordnas sommarläger för belgiska och holländska ungdomar. Bland deras aktiviteter märks ”bushwalks” där man fokuserar på att överleva av det naturen ger. Men Alcatrazbesökare är i alla åldrar och kommer från alla platser.

– Hit kommer alla, från 0 – 80 år, som älskar natur och uteliv. De flesta är återkommande. Antingen gör man

dagsutflykter härifrån, men många hyr kanot av oss och är borta i några dagar, säger Nathalie.

DE ERBJUDER FLERA tjänster för att underlätta äventyren. Bland annat en pick-up-service där man lämnar bilen vid Alcatraz, paddlar iväg och blir upphämtad längre ned längs älven.

– Det finns så många vackra platser längs älven och i sjösystemet. Att paddla kanot här är verkligen en upplevelse som sticker ut. Gillar man att fricampa har man alla möjligheter att hitta sitt privata paradiset, säger Nathalie.

Likaså kan man kombinera ett besök hos Alcatraz med en tur med dressinen från Bengtsfors, här ges möjlighet att hyra cyklar, rida eller vandra. Nathalie och hennes familj gör allt för att besökarna ska få äventyret de drömmer om.

– Människorna som kommer till oss har valt att lägga sin ledighet i våra händer, det är en fantastisk möjlighet att få ge dem semestern de drömmer om. Då gör vi gärna det lilla extra, som att visa dem till de bästa vandringarna eller köra ut dem till andra vattendrag så de får se mer av Värmland. ●

Stöllighet och gemenskap på hembygdsgården

Gamla hus, traditioner, gulnad dokumentation, bruksföremål och en historia som sitter i väggarna. Värmlands hembygdsgårdar skiljer sig åt – men gemensamt finns samlandet, förvaltandet och kunskapen om lokalhistoria. Tillsammans med stor gemenskap och en och annan våffla, förstås.

Ord: Mimmi Bladini Foto: Andy Lind

Du har kanske besökt en eller flera hembygdsgårdar i ditt liv. Under din skolgång, på genomresa i Sverige eller på ett midsommarfirande på landsbygden. Men vad är egentligen en hembygdsgård och vad fyller de för funktion i dagens samhälle? För att få hela bilden blickar vi tillbaka till slutet av 1800-talet.

Den industriella revolutionen tog fart och Sverige gick från att vara ett jordbrukssamhälle till ett industrisamhälle. Människor flyttade till städerna och levnadsstandard, ekonomi och politik förändrades i takt med att fler gick från jordbrukare till industriarbetare. Samtidigt som dessa förändringar innebar stora möjligheter växte en rädsla om att förlora tradition, historia och folkkultur. Kommer den svenska kulturen dö nu när maskiner tar över det gamla svenska hantverket? Ur rädslan föddes hembygdsrörelsen – en reaktion mot industrialismen med unga människor i spetsen.

ÅR 1916 BILDADES således Samfundet för Hembygdsvård (numera Sveriges hembygdsvårdsförbund) som är riksorganisation för den svenska hembygdsvårdsrörelsen. De jobbar för att bevara kultur, historia och samhällsfrågor och hjälper till att sprida kunskap om svenskt hantverk och traditioner samt göra den tillgänglig för alla. Idag finns det ungefär 2 000 hembygdsgårdar i Sverige, varav strax över 100 ligger i Värmland. Sveriges största finns norr om Karlstad, är granne med Klarälven och heter Ransäterns hembygdsgård. Vi har pratat med Ann-Sofie Pettersson som är ordförande i styrelsen för att förstå kärleken till hembygdsgårdar i allmänhet, och Ransäter i synnerhet.

ANN-SOFIE ÄR 62 år och har varit engagerad i Ransäter sedan 1985. Huvudanledningen är hennes intresse för historia och berättelser, men på köpet har hon blivit stolt, glad och kär i gården.

– För mig är Ransäter en snäll och vacker mötesplats där berättelser går i

arv. Här finns en sammanhållning och en värmländsk stöllighet som jag värnar om och vill sprida vidare.

Ann Sofie berättar att hembygdsgården ofta blir som en knutpunkt för de som bor på landsbygd och glesbygd. Här samlas man för fest, evenemang, bröllop och begravningar. Men det är inte bara besökare från trakten som tittar förbi. Ett vanligt år har Ransäter ungefär 40 000 besökare från alla delar av landet. Allt ifrån barnfamiljen som fikar i skuggan under äppelträdet till riktiga nördar med specialintressen som rest långväga för att träffa likasinnade.

– När vi har evenemang med veteran- och raggarbilar kommer rockabilly-personer och folk som ser ut som Elvis. När vi har spelstämman kommer män i folkdräkt och flåtor i skägget. Och när vi har hundutställning ser alla ut som taxar, skrattar Ann-Sofie.

Det säger hon med glimten i ögat, men Ann-Sofie har rätt. Alla hembygdsvårdsföreningar har sin egen nisch och det finns något för alla, oavsett vem du är. Dessutom är det en viktig del av

**Värmländska
hembydsgårdstips:**

1. Brunsbogs
Hembydsgård
2. Värmsbogs
hembydsgård
3. Ransåters Hembydsgård
4. Kristinehamns
hembydsgård
5. Nordmarks Hembydsgård
förening
6. Lysviks Hembydsgård
7. Kollsberg Hembydsgård

Läs mer: [hembygd.se/
varmland](http://hembygd.se/varmland)

den värmländska besöksnäringen och kulturturismen. Som ett led i att locka ännu fler besökare och nya målgrupper har samtliga värmländska hembygdsföreningar erbjudits ett strategiskt samarbete med Visit Värmland. Förhoppningen är att besöksnäringen utvecklas och stärks och att nya generationer attraheras av att förvalta och föra arvet vidare. För om det är någonting Ann-Sofie märkt under sina 35 år i föreningen så är det att det behövs eldsjälarna som driver arbetet framåt.

– Även om intresset för hembygdsgrändar fortfarande är starkt, är det inte lika många som engagerar sig ideellt längre. Vi behöver förmedla stoltheten och sprida glädjen över att vara en del av allt kul som händer. Men det är också viktigt att föreningen visar uppskattning för medlemmarna och ser till att sammanhållningen lever vidare.

ANN-SOFIE SER LJUST på framtiden. Trots ett drygt år av pandemi med de utmaningar som det inneburit finns en stark kämpaglöd och en vilja att

Visste du att...

...Värmlands Hembygdsförbund firar 100 år under 2021?

...Ransäter är Sveriges största med ca 40 000 besökare per år? De arrangerar bland annat ett av Sveriges största midsommarfirande och världens största dragspelsträff.

...Skansen i Stockholm (1891) var en förebild till skapandet av lokala friluftsmuseer och hembygdsgrändar i Sverige?

...Leksands hemslöjd (1904) och Dalarnas hembygdsförbund blev startskottet för rörelsen?

...hembygdsgrändskap var ett samhällsorienterande ämne som blev obligatoriskt i folkskolan 1919?

ställa om och utvecklas.

– Vi har jobbat mycket med hur vi ska nå ut. När inte vi kan vara på plats och berätta bygdens historier, hur kan digitala verktyg hjälpa oss med det? Vi ska modernisera vår hemsida, kommunicera på sociala medier och skapa en besöksapp. Det finns massor av möjligheter inom digitaliseringen som kan göra vår historia mer spännande och locka en bredare publik.

2021 är nämligen inte vilket år som helst. Ransäter firar 100 år och Ann-Sofie och de andra medlemmarna är i full fart att planera jubileet. I skrivande stund är svårt att veta exakt vad som kommer gå att genomföra, men någon form av kalas blir det minsann.

– Vi planerar att bygga en mindre utställning som visar gårdens historia från 1921 fram till idag. Sedan ska vi förstås ha en dag när vi bjuder alla besökare, personal och medlemmar på tårta, hissar alla flaggor och firar vår fina gård. Vi vet inte exakt när det blir av, men jag och alla andra på gården längtar. ●

RESTAURANG | UTSIKTSTORN | STUGOR | STÄLLPLATSER

SMÅKA PÅ VÄRMLÄNSK NATUR

Big Hill Lodge är en familjeägd restaurang och café, belägen på toppen av vackra Storhöjden strax utanför Filipstad.

Till milsvid utsikt serverar vi en välsmakande meny med inspiration hämtad från skogens rika skafferier.

STORHÖJDEN 1 | FILIPSTAD | 0793 - 40 44 03

WWW.BIGHILLLODGE.SE

UPPTÄCK VÅRA VANDRINGSLEDER!

Getgarsudde, Kycklingleden, Silverleden och Sävsjöleden (bilden). Kartor och mer info hittar du på grums.se/vandringsleder

GRUMS KOMMUN

von Echstedtska gården

*Utställningar · Café
Trädgård · Apelgård
· Familjeaktiviteter*

varmlandsmuseum.se/vonechstedtska

Välkommen till familjevänliga Degerfors! Checklista för barnfamiljer

- ☐ Besök Kulturcentrum Berget med djurhage, kapphäst-hoppning, tipi, trollvandringar och andra barnaktiviteter dagligen.
- ☐ Åk dressin och upplev naturen vid Dressinbanan i Ängelbäck - bo över i Mosstorp i vindsydd.
- ☐ Fiska från land i någon av våra sjöar. I Storbjörken finns handikappramp. Prova också Möckeln Idyllen. Vill du fiska i Gryten krävs inget fiskekort.
- ☐ Bo i vindsydd - Gryten, Rönningshyttan och Håkanbols bruk
- ☐ Lekparker/platser finns vid Kanadaområdet, Kulturcentrum Berget och Degernäs Camping.
- ☐ Prova Multiarenan vid Stora Vallaskolan
- ☐ Bada kan du göra vid Stora Degernäs, Degernäs camping, Mölle och Svartåbadet.
- ☐ Spela minigolf, hyr kanot/båt och campa vid Degernäs camping.
- ☐ Vandra på alla härliga vandringsleder i Degernäsområdet, Sveafallen, Fasaskogen, Grytenområdet, Högbergstorp's naturområde
- ☐ Spela boule i Kanadaskogen

För mer tips och information, kontakta

Degerfors turistbyrå

Kulturcentrum Berget, 693 32 Degerfors
tel 0586-483 93, e-post turism@degerfors.se

visitkarlskogadegerfors.se

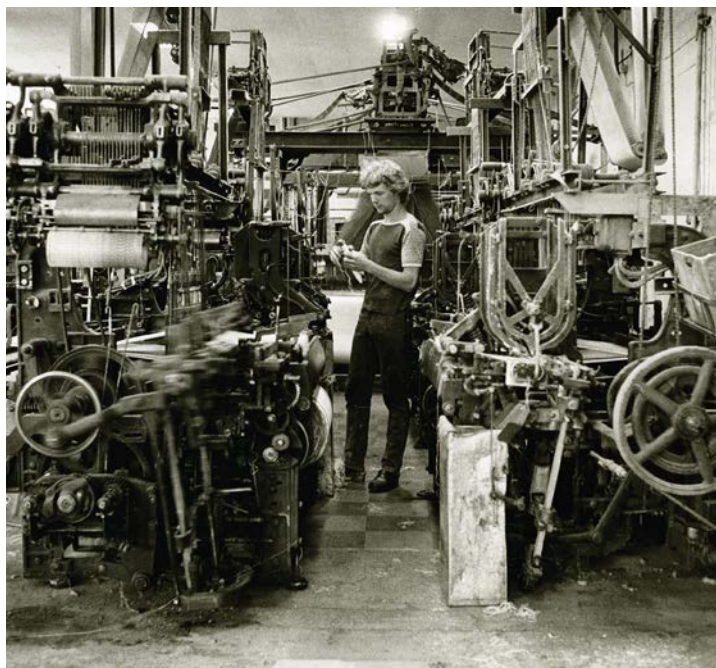
Köp
fiskekort
här
ifiske.se

A close-up photograph of a man with brown hair, wearing a dark blue shirt, focused on his work. He is operating a loom with numerous vertical golden threads. His hands are visible at the bottom, manipulating the threads. The lighting is warm, highlighting the texture of the threads and the man's concentration.

100 • • • år i linets *tjänst*

Klässbols Linneväveri är Sveriges enda
med kombinerad hand- och mekanisk vävning
för lin, ett aktat varumärke som ifjol firade 100 år.
Familjeföretaget drivs idag av fjärde generationen
Johansson. Allt från turister till ambassader och
kungahus har handdukar och servetter
signerat Klässbols Linneväveri.

Ord: Niklas Simonsson

■ Läs mer: klassbols.se

Den vackert inredda byggnaden, där väveriet har sin fabrik och butik, har stått i Klässbol sedan 1950.

Företaget var redan då etablerade inom väveribranschen och redo för nya utmaningar. Genom den nya byggnadens ljusare arbetsmiljö skulle väveriet bli ännu bättre. Men det hela började betydligt tidigare.

GRUNDAREN HJALMAR Johansson inledde sin yrkesbana på Stavnäs Ullspinneri och Väveri redan i tioårsåldern. Efter fabriksarbete i Arvika och utbildning på vävskola i Borås återvände han med fru Augusta och barn 1918 till väveriet i Stavnäs. Då som vävmästare. Samtidigt började han bygga en egen vävstol i familjens tvåvåningshus. På fritiden vävde och sålde han lakan till lokala bönder, som lämnade in sitt lin. Prislappen låg då på fem-sex öre per lakan.

– Vi brukar räkna 1920 som före-

tagets grundande, det var då Hjalmar kommit igång ordentligt med väveriet. Året efter, 1921, investerade han i en begagnad mekanisk vävstol, som fick fraktas med häst och vagn från Arvika. Han vävde hemma på kvällar och nätter, berättar Dick Johansson, ett av Hjalmars barnbarn som idag är delägare samt marknad- och exportchef.

1924 LÄMNADE HJALMAR Johansson anställningen på yllefabriken för att tillägna den egna verksamheten all tid. Ett soldattorp köptes, där hans då fyra vävstolar installerades och väveriet växte i lugn takt. Personal började anställas och familjenamnet fördes vidare genom barnen Vitalis och Viola Johansson efter att Hjalmar gått bort.

Lakan, handdukar och servetter har alltid varit centrala för Klässbols Linneväveri. Högklassiga produkter som tillverkas för att hålla i flera generationer. Då som nu och med samma inställning för framtiden.

– Efter andra världskriget var det

lite tuffa tider, det började tillverkas produkter i syntetmaterial. Men vi höll fast vid naturmaterialet lin, vilket har visat sig betyda oerhört mycket genom åren. Inte minst ur miljösynpunkt, säger Dick.

HAN ÖVERTOG ANSVAR för väveriet 1975, tillsammans med sina bröder. Målet sattes att bli Sveriges bästa linneväveri. En utställning på Tellanders Galleri i Stockholm, som bevakades stort av media, hjälpte till att landa en mycket prestigefylld order. Detta eftersom en av besökarna som lockats till pressvisningen var textilansvarig för svenska ambassader. Klässbols naturprodukter gjorde så pass stort intryck att företaget sedan dess tillverkar textilier till samtliga svenska ambassader i världen. Efter en lyckad affärsresa till Norge 1987 gäller det samma för de norska ambassaderna.

– Sådana kunder, den reklamen går ju inte att köpa för pengar. Vi har haft tur med vissa tillfälligheter. Och genom intervjuer i radio och tv växte turismen, vi blev en sockerbit som

Utflykter nära Klässbol:

Långeudde badplats

En av flera underbara badplatser i området. Funkar lika bra som heldagsutflykt eller tillfälligt stopp för ett dopp.

Kaffekvarnen

Ett genuint kafé, säsongöppet under högsommaren. Har allt från charmig miljö till smaskiga fikabakelser.

Arvika

Ta en shoppingtur i Arvikas mysiga centrum, campa och bada vid Ingestrands Camping och testa någon av Arvika Kanot- & Turistcenters alla aktiviteter.

lockade till sig besökare. Turistnäringen hade vi inte räknat med riktigt, men det har anpassats allt eftersom. Det märks inte minst i vår väldigt framgångsrika fabriksbutik, berättar Dick.

NOBELSTIFTELSEN, RIKSDAGEN, KUNGAHUSET

och sultanen i Oman – de ärofyllda uppdragen och specialordrar är kontinuerliga sedan länge. Gemensamt är att de är kunder som själva kontaktar Klässbols Linneväveri, tack vare deras oerhört goda renommé och höga produktkvalitet. Idag återfinns produkterna i butiker från Stockholm till Japan. Framtidens visioner ligger i att både bevara och utveckla. Sitta lugnt i båten och hålla kvalitet framför att växa sig enormt stora.

Idag sitter Dicks son Andreas som VD. Det finns även andra generationens anställda inom organisationen.

– Våra medarbetare betyder ju allt i längden. Vi är som en stor familj. Det är viktigt för oss, precis som att inte flytta verksamheten utomlands. Vi ska stanna i Värmland, slår Dick Johansson fast. ●

Upptäck, smaka och njut

Bo på herrgård, i trätopparna eller på en helt egen ö i Lurö skärgård. Vidsträckta kustlinjer vid Vänern bjuder in till vandring, cykling och härliga matupplevelser. Wiksfors bruk, med passion för småskaligt och närproducerat är en riktig pärla. Ta det lugnt och upptäck i din egen takt. Välkommen.

www.visitsaffle.se

SÄFFLE KOMMUN

Visit

Årjäng

www.visitarjang.se

Sola i Karlstad

– den mytomspunna hjältinnan

Utanför Stadshotellet i Karlstad står hon och poserar, Eva Lisa Holtz, eller Sola i Kallsta som hon kom att kallas. Statyn restes år 1985 men historien om den soliga, varma och vackra Eva Lisa börjar långt innan dess.

Ord: Mimmi Bladini Illustration: Pauline Wikman

Lizas tre tips för en solig dag i Karlstad

Skutberget

Ett fint område att bada, grilla eller motionera i. Här finns dessutom en klätterpark och höghöjdsbana.

Sandgrundsudden

Här ligger Värmlands Museum med den jättefina Museiparken som är perfekt att flanera i. Besök även Lars Lerins konstgalleri och Stadsbiblioteket.

Vilda Parken

Hit åker jag gärna en solig dag. Vilda Parken ligger i Väse lite utanför Karlstad och drar såväl skateboardåkare som barnfamiljer.

Eva Lisa Holtz föddes 1 januari 1739 i Karlstad. Hon jobbade många år som servitris innan hon öppnade och drev sitt eget värdshus, någonting som var mycket ovanligt för ogifta kvinnor vid den här tiden. Men det är inte därför hon står som staty utanför Stadshotellet. Eva Lisa har nämligen blivit en symbol för Karlstad med den gästvänlighet och positiva energi som tillskrivs staden och dess befolkning.

DET FINNS NÅGRA som har bättre koll på den mytomspunna Eva Lisa Holtz än andra, en av dem är Liza Ay Hermansson som arbetar som museipedagog på Värmlands Museum. Hon guidar skolklasser i lokalhistoria och berättar att hur man än pratar om stadens historia så kan man inte undgå

att beröra "Sola i Kallsta".

– Om man tittar på historiska källor så är det svårt att veta säkert vem Eva Lisa var. Det man vet är att hon bodde i Karlstad, förblev ogift och drev gästgiveri. Myten säger att hon var blond, glad, vacker och hade skinn på näsan. Hon har fått hjältnneegenskaper som passar vår bild av en framgångsrik kvinna och kanske är det därför hon har blivit en sådan symbol, säger Liza.

EVA LISA HOLTZ har kommit och försvunnit genom tiderna. År 1847 skrivs det i tidningen att begreppet "Solen i Karlstad" kommer från en känd skönhet i stadens gästgiveri. Kring sekelskiftet cirkulerar flera olika uppgifter om vem Sola egentligen var. Någon säger att hon var herrgårdsfröken Louise Linroth, någon annan påstår att hon var ett fattigt fosterbarn vid namn Carin. På 1930-talet skriver

☺ Historien om Eva Lisa har visuellt manifesterat Karlstad som solstaden.

en historiker att det var gästgiverskan Eva Lisa Holtz som var Sola, och därefter tycks hon få ensamrätt till varumärket.

GENOM ÅREN VÄXER och vårdas myten om Eva Lisa Holtz och hon blir känd med hela Karlstad. På 80-talet blir "Karlstad – där solen alltid skiner" kommunslogan och Lasse Sandbergs glada och barnsliga sol stadens officiella logga.

– Historien om Eva Lisa har visuellt manifesterat Karlstad som solstaden. Tillsammans med slogan, logotype och förstås bilden av oss som glada och soliga blir ett bra image-bygge för Karlstad.

Men är det bara en image? Solen som symbol för Karlstad är vedertagen och det är inte för intet som Karlstadsbor gång på gång får höra att de är gästvänliga och positiva. Liza är ödmjuk, men håller med om att det ligger en viss sanning i det hela.

– Det finns en syn på värmlänningar som trevligt folk. Och det är såklart en bild vi gärna odlar. Karlstad är en trevlig och avslappnad stad och det är annorlunda stämning här än i storstäderna.

SOLEN ÄR FAKTISKT inte bara en symbol för Karlstad. Faktum är att solen faktiskt skiner lite mer här än på

andra platser i Sverige. 2019 låg Karlstad på topp 5 och 2020 på plats 10 i antal soltimmar per år. Oavsett väder står "Sola i Kallsta" alltid utanför Stads-hotellet och påminner om stadens paroll. Och trots att ingen vet exakt hur mycket sanning det ligger i berättelsen om den mytomspunna Eva Lisa Holtz är en sak säker, det är att hon har blivit en viktig figur för staden och dess invånare.

– Vid sidan av solsymbolen är hon en av de tydligaste markörerna för Karlstad. Och inte minst som en symbol för den starka kvinnan. På internationella kvinnodagen är det alltid någon som smyckar henne med accessoarer och gör henne extra fin. Vi gillar vår "Sola". ●

A photograph of a forest with many tall, thin trees and a path in the foreground. The trees are mostly deciduous with some green and some yellowing leaves, suggesting autumn. The path is a light-colored, possibly stone or concrete, and runs diagonally from the bottom right towards the center. The ground is covered in low-lying vegetation and fallen leaves.

Så blev finnskogarna en del av Värmland

**Namn som skogsfinnar och svedjefinnar
klingar kanske inte jättemjukt i dagens öron. Men
Finnskogens betydelse för Värmlands historia är lika
stor som skogarna är djupa. Följ med i en djupdyk-
ning om hur Finlands sak verkligen blev vår.**

Ord: Niklas Simonsson Foto Lars Sjöqvist

Ut på tur

Upplev Finnskogen till fots. Vandra Finnskogsleden eller 7-torpsleden och njut av den härliga vildmarken från första parkett.

Besök en finngård

Känn historiens vingslag på någon av de bevarade finngårdar som göms i de nordvärmäländska skogarna. Ritamäki, Kvarntorp, Juhola och Purala är fyra gårdar värda ett besök.

Under andra halvan av 1500-talet startade en utvandring från framförallt Savolax i östra Finland, som då tillhörde det svenska riket. Krig och fattigdom härjade i öst, samtidigt som den svenska sidan hade stora arealer otillgänglig skog som behövde befolkas. Finnarna migrerade och bosatte sig i de svenska skogsbygderna med utlovad skattefrihet under de första sex åren för de som upptog nybygge i ödemarkerna. Därigenom skulle det underlätta möjligheterna till etablering och permanenta bosättningar. En lösning som i längden gynnade både land och bosättare.

DE FÖRSTA SKOGSFINNARNÄ

etablerade sig i Värmland under 1600-talets början. Finnarna hade svedjebruk som specialitet: en odlingsteknik som krävde både stora och orörda skogsmarker. Tekniken innebar kortfattat att skog fälldes, torkades och brändes ner varpå tuvråg (även kallat skogsråg

eller svedjeråg) såddes direkt i askan. Olika sorters skog svedjades med olika arbetsmetoder, beroende på om det till exempel var björk eller gran som eldades. Svedjande var egentligen inget nytt inom svenskt jordbruk för att bryta mark. Finnarna använde dock svedjebruket i skogstäta moränmarker och kunde då så på marker ingen odlat på förut. Avkastningen på sådden kunde ofta mångdubblas med den svedjefinska odlingsmetoden.

DEN SKOGSFINSKA KULTUREN

levde kvar länge och satte sin prägel på Värmland som är oerhört tydlig än idag. De karaktäristiska rökstugorna är ett typiskt exempel, med rum utan skorsten med stora anpassade ugnar som agerade effektiv uppvärmning.

– Det är häftigt att det byggdes nya rökstugor under 1800-talet och att de sista beboddes ända fram till 1960-talet. Flera finngårdar finns kvar och bevaras med väldigt god respekt för dåtiden, berättar Monika Björklund, bygg-

■ **Tips!** Besök gärna Torsby Finnskogsmuseum i Lekvattnet, aktuellt sommaren 2021 med utställningen "Människor på skogen".

antikvarie på Torsby Finnskogscentrum som är en del av Värmlands Museum.

FINNMARKER MED GAMLA

bevarade ortnamn finns i flera delar av Sverige. Finska talades långt in på 1900-talet, och även om det inte längre lever kvar i språk är kulturarvet som sagt starkt. Folk lever och bor på finnskogen än idag, många på det som kallas finngårdar. Ofta är dagens boende finntätlingar. Gårdarna och rökstugorna bär vittnesmål från en tidsepok långt bortom el, rinnande vatten och liknande bekvämligheter. Då som nu satte skogen mat på bordet.

– Idag bedriver vi modernt skogsbruk, kopplingen till skogen har alltid varit stark här i Värmland. Som museum jobbar vi med att bevara och förmedla kunskapen och finnmarkernas historia så mångfacetterat som möjligt, säger Monica Björklund.

PÅ FINNSKOGEN FINNS någonting att upptäcka för alla. Skogens flora och fauna, gårdar och vandringsstigar.

”Att leva i samklang med naturen tycker jag lyfter dessa trakter. Hur människor än idag lever av skogen, fast på andra sätt.

Kulturen finns bevarad i miljöerna, med modern och särpräglad svensk historia inkluderad. Under andra världskriget utgjorde Finnskogen flyktväg och livräddare för åtskilliga personer som flydde över gränsen mellan Norge och Sverige. Längs gränsen finns fortfarande skansar och radvis av stora stenar som skulle agera stridsvagnshinder vid en eventuell invasion.

SEDAN 2018 BEDRIVS ett projekt under namnet ”Finnskogen – vägen till världsarv”, med mål att Finnskogen ska bli ett av Unescos världsarv. En lång väg återstår, men arbetet sker långsiktigt och noggrant.

– Vi jobbar mycket med infrastruktur, både fysisk och kunskapsmässigt.

Finnskogscentret i Lekvattnet är navet, det skulle vi vilja utveckla ännu mer. Torsby Kommun och de olika föreningarna gör ett mycket bra jobb, det finns många fina gårdar att besöka, säger Birgitta Elfström, projektledare för arbetet för ett världsarv.

Hon pekar på flera saker som utmärker Värmlands Finnskogar. Den rika historien, som sträcker sig 400 år bakåt i tiden, mötet mellan två kulturer som fött fram något nytt ur de bägge och hur samspelet med naturen är lika viktigt som det människor emellan.

– Att leva i samklang med naturen tycker jag lyfter dessa trakter. Hur människor än idag lever av skogen, fast på andra sätt. Det är även unikt hur finskan talades på bägge sidor av svensk-norska gränsen förr i tiden. Dessutom är här så vackert att det nästan gör ont. Första gången jag besökte Abborrtjärnsberg började jag nästan gråta över hur storslaget det är. Så jag tycker det finns starka argument för att Finnskogen ska bli världsarv, säger Birgitta Elfström. ●

Upplev resten av färgerna på plats. Dom är magiska, vi lovar!

Gammalt och nytt, vila och aktivitet, stillhet och fart, litet och stort, sommar och vinter, vår och höst. I Torsby finns förutsättningarna till naturupplevelser med det lilla extra året om.

Välkommen till oss, välkommen ut i vår färgstarka natur.

visittorsby.se

Bli rik på upplevelser i Hagfors

Välkommen till Hagfors – här kan du fylla dina dagar med aktiviteter och äventyr som skapar minnen för livet.

Cykla Klarälvsbanan och Klarälvsleden är en upplevelse för alla sinnen. Här färdas du med Klarälven som en ständig reskamrat. Trampa vidare till dressinbanan vid Hagfors järnvägsmuseum och sedan på rälsen till Stjärnsfors. Tillbaka i Hagfors väntar Monica Z-tåget som tar dig på en tur genom centrala Hagfors.

Vandra Det mäktiga Brattfallet är startpunkten för den knappt sju kilometer långa Halgåleden. Denna Värmlandsled är bitvis krävande med stora nivåskillnader, den bjuder på geologiska värden och storslagen utsikt över Klarälvdalen. I centrala Hagfors finner du Mana-Örbäcken, sida vid sida med det moderna livet finns en orörd oas där tiden har stått stilla och där naturen har fått sköta sig själv i århundraden.

Fiska Kommunfiskekortet ger dig tillgång till ett 100-tal vatten av skiftande karaktär med en stor variation av arter. Detta och flera andra fiskekort kan du köpa hos Turistinformationen. Vid ett flertal tjänar erbjuds även ädelfiske, så kallat Put and take.

På visithagfors.se hittar du massor av tips på aktiviteter och evenemang som skapar minnen för livet.

Visit Hagfors
0563-187 50

turist@hagfors.se
visithagfors.se

Facebook: Visit Hagfors
Instagram: Visithagfors

Visit
HAGFORS

A young man with dark hair, wearing a dark blue t-shirt with a small white anchor pattern and khaki shorts, is sitting on a red bicycle. He is gesturing with his right hand, palm facing forward. Two young women are standing next to him. The woman on the left is wearing a white off-the-shoulder top and a blue patterned skirt, and she has her hand on the man's shoulder. The woman on the right is wearing a white dress with a yellow lemon pattern and white socks with sneakers. She is holding a smartphone and looking at it. They are on a cobblestone street in a sunny urban setting with buildings and trees in the background.

Välkommen till Karlstad

Det är många svenska städer som titulerar sig "en riktig sommarstad". Dock är det inte lika många som lever upp till det fullt ut. Karlstad är ett undantag, även om staden är minst lika vacker under vår, höst och vinter.

Ord: Pål Johansson

Vad är det då som lockar i Solstaden? Det första man slås av är läget, som är det bästa tänkbara för alla oss som älskar närheten till vatten. Här förenas den mäktiga Klarälven med inlandshavet Vänern i ett deltaområde fyllt av vikar och slingrande älvarmar. Platser som kan upplevas till fots eller på cykel genom alla vackra promenadstråk, med egen båt och kajak eller ombord på de båtussar som trafikerar staden under sommarhalvåret.

FÖRUTOM VACKRA MILJÖER lockar den värmländska residensstaden också med ett rikt nöjes- och kulturliv. Anläggningar som Nöjesfabriken, Wermeland Opera, Lars Lerins Sandgrund, Värmlands Museum och Brigadmuseet samlar med sina spektakulära konserter, uppsättningar och

utställningar människor från både när och fjärran. Lägg därtill en blomstrande kafé- och krogscen, med kulinariska upplevelser för de flesta smaker.

SEDAN KAN VI inte bortse från att Karlstad är en av landets främsta idrottsstäder. Här arrangeras varje år välbesökta evenemang som deltävlingar i Rally Sweden, trav på Färjestads Travbana, friidrottstävlingen Karlstad GP och SHL-matcher med Färjestads BK i Löfbergs Arena.

OAVSETT ÅRSTID ÄR det många som besöker Karlstad för en shoppinghelg och lite vardagslyx på något av alla centralt belägna hotell. Här finns mysiga boendalternativ för alla smaker. Låt dig att omfamnas av den värmländska gästfriheten och njut av det rika utbudet i staden där det mesta ligger på praktiskt gång- eller cykelavstånd. ●

JUNI - DECEMBER SÄSONGEN 21

OLIVER SKIFS, GOSIA ORNOWSKA,
THOMAS CHRISTENSON, FINN GUTENFELDT,
Instagramsuccén: gundesvansomursprungsamerikan,
CONSTANCE WARTENBERG & MÅNGA FLER

Konst, musik & industriromantik i unika Gamla Kraftstationen, Deje,
Värmland. Ekologiska Culinarum Café förhöjer upplevelsen.
Hela världen hittar hit. Välkommen du också!

Psst! Culinarum Café med värmländska
smaker finns på White Guides cafélista.

**GAMLA
KRAFTSTATIONEN**

kärlek i väggarna

gamlakraftstationen.se

@gamlakraftstationen

TORSBY
**FINNSKOGS
CENTRUM**

UTSTÄLLNINGAR · FINNGÅRDAR
KULTURMILJÖER · CAFÉ
· BUTIK · FAMILJEAKTIVITETER
· GUIDAD VANDRING

VARLANDSMUSEUM.SE/FINNSKOGSCENTRUM

Välkommen till **frihet & utrymme**

I Storfors kommun i Östra Värmland finns gott om plats och
många mil fina vandringsleder. Dessutom Bergslagskanalen
med ett 65 km långt sammanhängande system av sjöar, åar,
slussar och kanaler. Här finns även många olika möjligheter
till övernattning.

Information:

0550-651 00, storfors.se

**STORFORS
KOMMUN**

MUNKFORS • RANSÄTER

Upplev den lilla destinationen
med det stora ♥

Besök oss med gratisappen Storyspot!

"Här intill den stora forsen,
startade järnhanteringen i
Munkfors bruk med stång-
järnshammare år..."

Munkforsen

Boråshöjden

Klarälvbanan

Med över 80 spännande ljudberättelser kan du upptäcka,
lära och förundras över bygdens många intressanta platser,
VAR och **NÄR** du vill!

Välkommen till oss ♥

www.visitmunkfors.se #visitmunkfors

Hammarö bjuder på generös natur, med mångfaldiga upplevelser

Ta Båtbussen till Hammarö från Karlstad, Kristinehamn eller Grums.
Cykla nya Vänerleden, Klarälvsvägen eller bymiljövägen från Karlstad. **Vandra** på Bonäsliden och upplev Kilnegården.
Bo på camping och **njut av bad och mat** vid Mörudden eller **ta med husbilen** till ställplatserna vid Lillängshamnen där du kan avnjuta **lunch, fika och/eller middag** vid Lillängshamnens fiskrökeri.
Ta ett bad vid sandstrand eller klippa, ta del av Hammarös historia med **pilgrimsvandring och fisket** via Svenska Kyrkan, Skärgårdsmuseum och Hembygdsföreningen.

Hammarö, värt en omväg, vi lovar!

KILSBINGO - UTMANA DINA VÄNNER

SAMLAR KRYSS GENOM ATT DELTA I EVENEMANG ELLER BESÖKA PLATSER OCH UTFÖRA DE INSTRUKTIONER SOM ANGES

FRYKSTA BADPLATS
ta ett kvälsdopp i Södra Fryken

PUMPTRACKBANAN
kör minst tre varv med din cykel

DISC GOLFBANAN
kasta dig genom alla arton hål

KLACKSJÖN
ta ett dopp eller fiska en aborre

RENNSTADSNIPAN
upplev utsikten i utkikstornet

SANNERUDSVÄLLEN
se friidrott eller fotbollsmatch

GRÖNA TORGET
spela boule eller lek i lekparken

ÅNGLOKET I FRYKSTA
spana in ångloket från 1913

KILSRÄVINERNA
naturvandring i nära tropisk miljö

FRYKSTABACKEN
grilla och njut vid utsiktsplatsen

VÄRLDENS STÖRSTA SPADE
fota dig med en görstor spade

LÖVENSTRAND
hälsa på våra ludna kompisar

KIL.SE/SOMMARIKIL

A person is seen from behind, standing in a body of water surrounded by numerous ice floes. The person's arms are raised, holding a dark object, possibly a hat or a piece of clothing. The sky is blue with scattered white clouds. In the foreground, a duck is swimming in the water.

Maximerade vinterupplevelser

Drömmen om en vit vinter med snöklädda skogar och gnistrande nejder behöver inte kännas ouppnåeligt och långt borta. I Nordvärmland väntar ett vinterland redo att utforskas och upplevas på skidor, pulka eller till fots.

Ord: Pål Johansson

För de flesta av oss vilar det ett romantiskt skimmer över barnomens vintrar. Alla hisnande pulkaåk, stapplande skridskoturer, kreativa snögubbebyggen eller mysiga skidutflykter med korvgrillning och varm choklad i kåsa har lämnat tydliga avtryck. Vi har en tendens att minnas dem som årstiden då termometern sällan letade sig över nollan och där ett stabilt, inkapslande snötäcke prydde vår omgivning från november till mars.

I EN TID då vintrarna för oss här i mellersta och södra delarna av landet ofta är lika med en regnig förlängning av hösten är det tryggt att veta att det fortfarande finns ett snöfyllt vinterlandskap inom räckhåll. I de kuperade, norra delarna av Värmland är medeltemperaturen flera grader lägre än i söder, vilket bäddar för snösäkerhet och ett smörgåsbord för alla på jakt efter härliga vinteraktiviteter.

EN SÅDAN PLATS är Mattila, mitt i Finnskogen omkring fyra mil nordväst om Torsby. Här, djupt inne bland vildmarkens barrskogar och fjälltoppar ligger Nordvärmlands äldsta turistanläggning, som idag går under namnet Mattila Fritid. Finngården, som utgör navet i anläggningen, byggdes redan på 1600-talet och bär på en lång historia från en tid som flytt. Gården och rökstugan, med dess kringliggande stugby, är utgångspunkten oavsett när på året du besöker platsen.

VINTERTID ÄR DET de milsvida längdspåren som lockar mest. Mattila är i skidkretsar ett välrenommerat namn tack vare den goda snötillgången och de välpreparerade spåren. Bra vintrar omfattar spårssystemet hela 17 mil med olika svårighetsgrad och terräng. Här finns bland annat möjligheten att ta en sväng in i grannlandet i väster och vässa på såväl klassisk som fristilsåkning.

DEN SOM HELLRE njuter av vintern på annat sätt än i längdspåren behöver inte sitta sysslös. Ett härligt sätt att uppleva den vackra naturen, djurlivet och stillheten är till fots. Men för att slippa pulsa i meterdjup snö finns det moderna snöskor att hyra. Att promenera runt ovanpå snötäcket är en annorlunda upplevelse med stor potential att bli ett minne för livet.

Detsamma gäller om du packar med fatbiken på resan hit. Motionsturer på cykelsadeln är något man normalt sett kanske främst associerar med sommarsäsongen, men i Mattila finns alltså möjligheten att skogscykla året runt. Här anordnas dessutom Sveriges enda fatbike-maraton på snö, under Mattila Ski Marathon-helgen varje år.

DEN KUPERADE TERRÄNGEN

lämpar sig även för familjeaktiviteten nummer ett – pulkaåkning. Utmana dina nära och kära på fartfyllda race eller prova att susa fram på någon av de österrikiska slädar som finns för gratis utlåning vid restaurangen.

ANDRA VINTRIGA VÄRMLANDSAKTIVITETER

Vinterbad

Har du också fastnat för årets mest uppfriskande trend, vinterbad, eller samlar du mod att göra det? Oavsett vilket så har du kommit rätt. I vårt sjörika landskap är det aldrig speciellt långt till ett kyligt dopp. Kombinerat med en stunds upptining i bastun är det en njutning för såväl kropp som själ. Tänk på att hålla dig uppdaterad vilka platser som erbjuder bad om isen hunnit lägga sig – eller ersätt badet med snörullning.

Isfiske

Rätt klädd är isfiske en spännande upplevelse. Att vänta på napp medan vintersolens strålar värmer så där lagom mycket är mumma för välmåendet. Det du behöver är, förutom rejäla, fodrade skor och termokläder, en isbör, isdubbar, pimpelspö, pirk och något skönt att sitta på. Sedan är det bara att börja borra och prova lyckan. I Värmland finns goda möjligheter till isfiske efter bland annat abborre, gös och gädda samt öring, röding och regnbåge, exempelvis hos Värmlands Sjö- & Fjällcamping

☞ *Kombinerat med en stunds upptining i bastun är det en njutning för såväl kropp som själ.*

eller Värmlandsgården. Kolla alltid isens tjocklek innan du ger dig ut och glöm aldrig isdubbarna.

Skridskor

Väck isdansaren eller hockeyspelaren i dig och glid ut på isbanan i vinter. På flera platser i Värmland spolas banor för allmänheten. Den som föredrar naturis och långfärdsskridskor har såklart en stor valfrihet under kalla men snöfattiga vintrar. När isen är tjock nog på Marie-

bergsviken i Karlstad plogas här en omkring två kilometer lång ovalbana.

Hundsläde

Ett härligt vinteräventyr är att ta plats i släden och låta en flock siberian huskies ta dig ut på tur. Det är en enorm frihetskänsla att glida genom det snöbekladda landskapet medan de urstarka, glada hundarna bestämmer farten. Finns bland annat hos Branäs i samarbete med Hike Husky Tours.

Snöskoter

Ett mer fartfyllt sätt att uppleva landskapets natur är med hjälp av snöskoter. Såväl de norra som västra delarna av Värmland bjuder på flera fina skoterleder under snörika vintrar. Hos bland annat Fredros Gård och Hovfjällets skidanläggning kan du följa med på guidade turer genom snöbekladda sagoskogar och över frusna vattendrag. Ett actionladdat vinteräventyr. ●

UPPLEV VÄRMLANDS SKIDANLÄGGNINGAR

Branäs (567 möh)

Var: Sysseleback

Nedfarter: 33
(längst 3 000 m)

Liftrar: 26

Fallhöjd: 415 m

Längdspår: 28 km

Övrigt: Skidskola, uthyrning, barnområden, snowpark och skicrossbana.

Mer info: branas.se

Hovfjället (542 möh)

Var: Torsby

Nedfarter: 13
(längst 1 200 m)

Liftrar: 6

Fallhöjd: 156 m

Längdspår: 20 km

Övrigt: Skidskola, uthyrning och snowpark.

Mer info: hovfjallet.se

Ski Sunne (390 möh)

Var: Sunne

Nedfarter: 9
(längst 1 800 m)

Liftrar: 7

Fallhöjd: 265 m

Längdspår: 12 km

Övrigt: Skidskola, uthyrning, funpark och puckelpist.

Mer info: skisunne.se

Valfjället (320 möh)

Var: Åmotfors

Nedfarter: 15
(längst 1 800 m)

Liftrar: 5

Fallhöjd: 220 m

Längdspår: 10 km

Övrigt: Skidskola, uthyrning, funpark och skicrossbana.

Mer info: valfjallet.se

Långbergets Sporthotell (630 möh)

Var: Sysseleback

Längdspår: 63 km

Övrigt: Uthyrning, slalombacke, elljusspår, Vasaloppsläger och miniskoter.

Mer info: langberget.se

Se fler skidanläggningar på visitvarmland.com.

De bästa soltimmarna finns i **Karlstad!**

Vi är stolta över vårt varumärke solen, den lyser inte bara från ovan utan även i sinnet hos oss värmelänningar och vi ser det som en ära att få visa gästfrihet till dig som besökare.

Varmt välkommen!

Nära till det mesta

I Karlstad promenerar och cyklar vi gärna. Allt är ju faktiskt så nära här. Drygt 1 000 hotellrum inom 12 minuters promenadväg från Centralstationen gör din vistelse enkel hos oss.

Som när du är på väg för att hitta din egen favoritrestaurang till exempel. Utbud både från det värmäländska köket till det internationella finns inom nära räckhåll. Du hittar även hantverksmässiga drycker från lokala bryggerier och gott nybryggt kaffe från vårt rosteri Löfbergs här.

Soft adventure

Gå till fots på våra vackra vandringsleder och nynna till Gustaf Frödings "Strövtåg i hembygden". I vårt fina utbud finns dessutom tillgänglighetsanpassade vandringsleder på bland annat Västra Långholmen och Segerstadshalvön.

Om du hellre vill greppa tag i en paddel så finns kajak, kanot eller sup att hyra. En kortare tur på Klarälven eller en mer äventyrlig upplevelse på Vätern, du väljer själv. Du kan också åka med de populära båtbusarna som kompletterar stadsbusstrafiken sommartid. Ta en tur på Klarälven eller en längre tur ut till Vänerskärgråden för härliga klippbad.

Klarälvens delta tillsammans med Vätern gör att det är vatten nästan överallt och du kan uppleva beachkänsla mitt i centrum, klippbad på Skutberget eller långa sandstränder vid Bomstabaden.

Foto: Bergslagsbild AB

Konst och kultur som berör

Konstnären Lars Lerin räknas som en av Nordens främsta akvarellister. Tillsammans med sin färgstarka man Junior har han synts flitigt på TV de senaste åren. På Sandgrundsudden i centrala Karlstad hittar du konsthallen med hans verk. Ett stenkast bort ligger dessutom Värmlands Museum där internationella utställningar samsas med värmländsk kulturhistoria sida vid sida.

Du kan uppleva opera och musikal av hög konstnärlig kvalitet på Wermland Opera som är ett av Sveriges sex operahus där allt från Ringen till Shrek har spelats. Andra scener där du kan njuta av musik, kultur och även sport är Löffbergs Arena, Scalateatern, Nöjesfabriken och Karlstad CCC.

Barnens bästa

I Karlstads natursköna stadspark Mariebergsskogen är det lätt att spendera många timmar. På Naturum Värmland finns flera olika utställningar anpassade för barn och även ett café och presentbutik. Du kan också klappa djuren i Lillskogen eller åka med rundturståget Conrad Höök. Bada och lek på den fina sandstranden med angränsande kiosk eller spela bangolf tillsammans med familjen. Här finns även strövområden och flera lekplatser att upptäcka.

Ökad puls och upplevelser på hjul

Gillar du äventyr och vill få pulsen att stiga? Besök äventyrsparken Høgt & Løgt som är en spännande höghöjdsbana med olika svårighetsgrader för hela familjen. I närheten finns dessutom en 4-stjärnig discgolfbana med arton hål. Båda aktiviteterna hittar du på det vackra friluftsområdet Skutberget där det också finns motionsspår och mountainbikeleder.

Följde skateboarden eller kickboarden med i bagaget? Då kan du prova Vildaparken strax öster om Karlstad eller inomhushallen Hipsquare. Eller varför inte öka farten på cykelsadeln och prova den 90 km långa Klarälvsbanan som är både asfalterad och helt bilfri hela vägen till Uddeholm.

Läs mer på: visitkarlstad.se

Foto: Trond Isaksen

KARLSTAD
visitkarlstad.se

Vi är Visit Värmland

Behöver du mer inspiration inför ditt Värmlandsbesök?
På detta uppslag har vi samlat alla Visit Värmlands
medlemmar – uppdelat på en västlig, nordlig, östlig och
mittendel. Varmt välkommen in på visitvarmland.com!

Västra

KOMMUNER

Arvika

visitvarmland.com/arvika

Eda

visitvarmland.com/eda

Grums

visitvarmland.com/grums

Säffle

visitvarmland.com/saffle

Årjäng

visitvarmland.com/visitarjang

HOTELL

Guesthouse Eleven

(Arvika) elevenarvika.se

Hotell Charlottenberg

hotellcharlottenberg.se

Hotell Årjäng

hotellarjang.com

Lövs Gård

(Charlottenberg)
lovasgard.com

CAMPING & STUGOR

Charlottenberg Camping

& Stugor Haganäset (Eda)
haganaset.se

Duse Udde Camping

(Säffle) campingparlor.se/duse-udde-camping

Ingestrands Camping

(Arvika)
ingestrandscamping.se

Naturbyn (Långserud)

naturbyn.se

Sommarvik (Årjäng)

sommarvik.se

Turistgården (Töcksfors)

turistgarden.com

HERRGÅRDAR

Krokstad Herrgård

(Säffle) krokstadherrgard.se

MAT & DRICK

Grön Ko Restauranger

(Värmlandsbro & Karlstad)
gronko.se

Kungskvarnen (Borgvik)

kvarneniborgvik.se

Olssons Restauranger

(Arvika & Karlstad)
br-olssons.se

AKTIVITETER

Alcatraz Adventures

(Gustavsfors) alcatraz.se

Arvika Kanot- & Turist-

center
arvikacano.se

Dalslands Kanal (Håverud)

dalslandskanal.se

Eda Golfklubb

edagk.com

Nordic Eco Tours (Säffle)

nordicecotours.com

Nordmarkens Kanot

(Årjäng) nordkanot.se

Stiftelsen Glaskogen

(Glava) glaskogen.se

Valfjället Skicenter

(Åmotfors) valfjallet.se

KULTUR

Arvika Fordonsmuseum

arvikafordon.se

Brunskogs Hembygds-

förening / Gammelvala
gammelvala.se

Nordiska Trvmuseet

(Årjäng) trvmuseet.com

Rackstadsmuseet (Arvika)

rackstadsmuseet.se

Sliperiet (Borgvik)

sliperietiborgvik.se

SHOPPING

Charlottenbergs

Shoppingcenter

charlottenbergsshopping.se

Klässbols Linneväveri

klassbols.se

Mimmi Design (Grums)

mimmidesign.se

Töcksfors

Shoppingcenter

tocksforsshopping.se

Wiksfors Bruk

(Långserud)
wiksforsbruk.se

Norra

KOMMUNER

Hagfors

visitvarmland.com/hagfors

Torsby

visitvarmland.com/torsby

HOTELL

Långbergets Sporthotell

(Sysslebäck) langberget.se

Torsby Sporthotell

skidtunnel.se/torsbysport-hotell

The Lodge (Torsby)

thelodgetorsby.com

Uddeholms Hotell

uddeholmshotell.se

Valbergsängen (Torsby)

valbergsangen.se

CAMPING & STUGOR

Alevi Camping (Stöllet)

alevi-camping.com

Björnbyn Rådastrand

(Råda) bjornbyn.com

Ekesbergets Stugby

(Ekshärad) ekesberget.se

Hovfjällstoppens Stugby

(Torsby)
hovfjallet.com/ers.se

Mattila Fritid (Östmark)

mattila.se

Rådastrands Camping/

Moose Adventure &

Outdoor (Råda)

radastrand.com

Värmlands Sjö- &

Fjällcamping (Torsby)

varmlandssjoochfjall-camping.se

HERRGÅRDAR

Risberg Herrgård

(Uddeholm)
risbergherrgard.se

Sahlströmsgården

(Torsby)
sahlstromsgarden.se

AKTIVITETER

Branäs Fritidscenter

(Sysslebäck) branas.se

Going North (Höljes)

goingnorth.eu

Hovfjället (Torsby)

hovfjallet.se

Our Little Farm (Ekshärad)

ourlittlefarm.se

Outdoor Center Värmland

(Hagfors)
outdoorcenter.com

Rally Sweden (Värmland)

rallysweden.com

Sun Dance Ranch

(Ekshärad)
sundanceranch.eu

Torsbybadet

torsby.se/torsbybadet

Torsby Skidtunnel &

Sportcenter

skidtunnel.se

Vildmark i Värmland

(Torsby) vildmark.se

Värmlandsgården

(Hagfors)
varmlandsgarden.com

Värmlands Älgpark

(Ekshärad)
moose-world.se

KULTUR

Monica Zetterlund

Museet (Hagfors)
monicazetterlund-museet.se

Uddeholmslidan

uddeholmslidan.se

SHOPPING

Destination Långflon

langflonkopcentrum.se

Södra

KOMMUNER

Forshaga

visitvarmland.com/forshaga

Hammarö

visitvarmland.com/hammaro

Karlstad

visitvarmland.com/karlstad

Kil

visitvarmland.com/kil

Munkfors

visitvarmland.com/munkfors

Sunne

visitvarmland.com/sunne

HOTELL

Best Western Gustaf Fröding Hotell & Konferens (Karlstad)
gustaffroding.se

Clarion Collection Hotel Bilan (Karlstad)
nordicchoicehotels.se

Clarion Collection Hotel Drott (Karlstad)
drotthotel.se

Clarion Hotel Plaza (Karlstad)
nordicchoicehotels.se

Elite Stadshotellet (Karlstad)
elite.se

First Hotel River C (Karlstad)
firsthotels.se

Good Morning Karlstad City
ligula.se/goodmorning-hotels/karlstad-hotell-centralt

Hotell Frykenstrand (Sunne)
frykenstrand.se

Prostgården (Sunne)
prostgarden.com

Savoy Hotel & Bistro (Karlstad)
savoy-karlstad.se

Scandic Karlstad City
scandichotels.se

Scandic Klarälven (Karlstad)
scandichotels.se

Scandic Winn (Karlstad)
scandichotels.se

Selma Spa+ (Sunne)
selmaspa.se

Sköna Rum Fryksta B&B (Kil)
skonarumfryksta.se

Villa Fryksta (Kil)
villafryksta.se

CAMPING & STUGOR

Frykenbadens Camping (Kil)
frykenbaden.se

Happie Camp (Karlstad & Hagfors)
happiecamp.com

Karlstad Swecamp Bomstadbaden
bomstadbaden.se

Lysviks Camping
lysvikscamping.se

Sunne Camping
campingparlor.se/sunne-camping

Värmland Camper (Hammarö)
varmlandcamper.se

HERRGÅRDAR

Alsters Herrgård (Karlstad)
karlstad.se/alsters-herrgard

Dömle Herrgård Spa & Resort (Deje)
domle.se

Ulvby Herrgård (Sunne)
ulvsbyherrgard.se

MAT & DRICK

Almars Krog (Karlstad)
almarskrog.se

Frykens Pärla (Lysvik)
frykensparla.se

Good Guys Tap (Karlstad)
goodguysbrew.com

Lillängshamnens Restaurang (Skoghall)
lillangshamnens-fiskro-keri.se

Löfbergs (Karlstad)
lofbergs.se

Matbruket (Karlstad)
matbruket.se

Mc Donald's (Karlstad)
mcdonalds.se

Mormors Glasscafé (Lysvik)
mormorsglasscafe.se

AKTIVITETER

Bulten Bike (Karlstad)
bultenbike.se

Femdagarsgolf (Värmland)
femdagarsgolf.se

Fredros Nature Adventure (Gräsmark)
natureadventure-gs.se

Friendly Travel (Karlstad)
friendlytravel.se

Färjestads Travsällskap (Karlstad)
ftrav.se

Great Event of Karlstad
greateventofkarlstad.se

Hammarö Golfklubb
hammarogk.se

Karlstad Alpackagård
@karlstadalpackagard

Karlstad Golfklubb
karlstadgk.se

Karlstad Paddlarklubb
karlstadspaddlarklubb.se

Mariebergsskogen (Karlstad)
mariebergsskogen.se

Nöjesfabriken (Karlstad)
nojesfabriken.se

Projecta Event &

Konferens (Karlstad)
projecta.se

Ski Sunne
skisunne.se

Sundstabadet (Karlstad)
karlstad.se/sundstabadet

Sunne Sommarland
sunnesommarland.se

Vänervård (Vålberg)
vanervard.se

Ängsbacka Kursgård (Molkom)
angsbacka.com

KULTUR

Brigadmuseum (Karlstad)
brigadmuseum.se

Erlandergården (Ransäter)
erlandergarden.se

Gamla Kraftstationen (Deje)
gamlakraftstationen.se

Mårbackastiftelsen (Östra Ämtervik)
marbacka.com

Ransäters Hembygds-gård
ransater.com

Rottneros Park (Sunne)
rottnerospark.se

Sandgrund Lars Lerin (Karlstad)
sandgrund.org

Värmlands Museum (Karlstad)
varmlandsmuseum.se

Västana Teater (Sunne)
vastanateater.se

Wermland Opera (Karlstad)
wermlandopera.com

SHOPPING

Bergvik Köpcenter (Karlstad)
bergvik.se

Centrum Karlstad
centrumkarlstad.se

Ruds Gård (Kil)
facebook.com/rudsgard

Östra

KOMMUNER

Degerfors
visitvarmland.com/degerfors

Filipstad
visitvarmland.com/filipstad

Karlskoga
visitvarmland.com/karlskoga

Kristinehamn
visitvarmland.com/kristinehamn

Storfors
visitvarmland.com/storfors

HOTELL

Bofors Hotel (Karlskoga)
boforshotell.com

Hotel Alfred Nobel (Karlskoga)
hotellalfrednobel.se

Karlskoga Hotell
karlskogahotel.se

Park Hotell (Kristinehamn)
parkhotell-kristinehamn.nu

Sockerslottet (Kristinehamn)
sockerslottet.com

Statt (Kristinehamn)
stattkristinehamn.se

CAMPING & STUGOR

Kristinehamns Herrgårdscamping
herrgardsliv.se

Lunedets Camping, Café & Restaurang (Karlskoga)
lunedet.se

HERRGÅRDAR

Hennickehammars Herrgård (Filipstad)
hennickehammar.se

Saxå Bruk (Filipstad)
saxabruk.com

Ölme Prästgård Gästgiveri (Kristinehamn)
olmeprastgard.se

MAT & DRICK

Big Hill Lodge (Filipstad)
bighilllodge.se

Mastmagasinet (Kristinehamn)
mastmagasinet.com

AKTIVITETER

Boda Borg (Karlskoga)
bodaborg.se/locations/karlskoga/

Karlskoga Motorstadion
gellerasen.se

KULTUR

Kristinehamns Historiska Museum
kristinehamn.se/kultur-och-fritid/kristinehamns-historiska-och-bildarkiv

Kristinehamns Konstmuseum
kristinehamn.se/kristinehamns-konstmuseum

Niklasdams Trädgård (Kristinehamn)
niklasdam.se

Nobelmuseet (Karlskoga)
nobelkarlskoga.se

SHOPPING

Wasa Bröd/Barilla (Filipstad)
wasa.com

Avis Biluthyrning (Karlstad)
avis.se

Karlstad Airport
ksdarprt.se

Molkom buss
molkombuss.se

Torsby Flygplats
torsbyflygplats.se

UTBILDNING

Forshagaakademin
forshagaakademin.se

Klarälvdalens Folkhögskola (Stöllet)
regionvarmland.se/folkhogskolor/klaralvdalens-folkhogskola

FÖRENINGAR & ORGANISATIONER

Visit Karlstad AB
visitkarlstad.se

Camping Värmland
campingvarmland.se

Värmlands Hembygdsförbund
hembygd.se/varmland

DANO (För hållbar kanotturism i Dalsland-Nordmarken)
dalslandnordmarken.se

Uppdaterad lista finns alltid på: visitvarmland.org/medlemmar

VÄRMLANDS
MUSEUM

MATTI KLENELL Stanna här en stund

*"Det är i betydelsen av platsen
och rummet allting landar."*

Se en av Sveriges främsta formgivares
samlade verk på Värmlands Museum.

Bild från Nationalmuseum, fotograf Pia Ulin. Möbeln är en del av utställningen Stanna här en stund.

Interreg
Sverige-Norge
Europeiska regionala utvecklingsfonden

Mötesplats Fredsplatsen
Morokulien 4.0

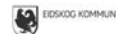
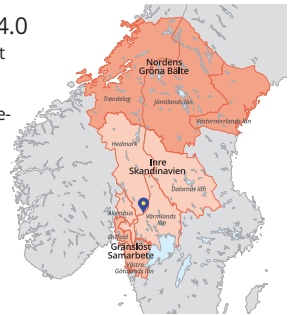

Mötesplats Fredsplatsen Morokulien 4.0

Det unika Fredsmonumentet från 1914 i Fredsriket
Morokulien behöver restaureras.

Genom projektet får svenska och norska gymnasie-
elever inom byggprogrammen i gränsregionen,
följa och delta i hela processen. Eleverna får också
kontakter med lokala företag inom byggsektorn
som ger möjligheter till sysselsättning.

För mer information om Fredsplatsen Morokulien
Informationschef Margareta Bergman
0571-281 42, margareta.bergman@eda.se

WWW.INTERREG-SVERIGE-NORGE.COM

Välkommen till Eda!

Foto: Catharina Algesten

Foto: Martin Kull, Contextphoto

Foto: Martin Kull, Contextphoto

Foto: DS Biking

Besök www.visiteda.se
för mer information.
Här kan du också ladda ner
vår guide och karta.

Visit
Eda
www.visiteda.se

Eda kommun
www.eda.se

ROTTNEROS PARK

Skulptur- och blomsterpark • Stor lekpark

• Café • Butik • Idéträdgårdar • Glasscafé

rotnnerospark.se • 0565-602 95

Låt oss
inspirera dig

@visitvarmland visitvarmland.com

Visit
VÄRMLAND

Välkommen till familjestaden Karlskoga!

Checklista för barnfamiljer

Här kan du prova massor av roliga, finurliga och riktigt kluriga saker att göra med familjen. Många och långa stränder passar bra för bad och lek hela sommaren. Kryssa i allt kul du gör. Vill du ha fler tips? Läs in qr-koderna i mobilen och surfa vidare!

Badplatser

Sjön Möckeln

- ☐ Labbsand ☐ Sandviken ☐ Sandtorpet
☐ Näset

Sjön Alkvettern

- ☐ Lunnedet

Aktiviteter

Vandringsleder

- ☐ Angsjöleden ☐ 10-sjöarsled
☐ Åsjöleden ☐ Lunnedsleden

Cykelleder

- ☐ Lunnedsrundan ☐ Hyttleden
☐ Granbergsdalsrundan ☐ Möckeln runt

Fler utomhusaktiviteter

- ☐ Utegymp ☐ Parkour ☐ Skatebana
☐ Pumptrack ☐ Frisbeegolfbana
☐ Gokart på Gelleråsen Arena
☐ Gröna promenaden med hälsotrappan på Rävåsen och ett besök i Humle- och fjärlsträdgården
☐ Karlskoga Golfklubb 18-hålsbana samt 9-hålsbana pay-and-play
☐ Bangolf vid Näset och i Lunnedet
☐ Naturstigen vid Granbergsdals hytta
☐ Lek i sjörövarskeppet i Lunnedet
☐ Naturreservat - välj på 27 stycken

Inomhusaktiviteter

- ☐ Fiffiga huset vid Alfred Nobels Björkborn. Besök också Nobels sista svenska hem, kanske träffar du honom där?
☐ Boda Borg
☐ Bowling Nobelhallen

Fiske

Nybörjare eller storfiskare? Nu har du möjlighet att få allt från abborre till rekordgädda på kroken. Regnbåge och röding nappar i Kilsbergens skogstjärnar.

- ☐ Möckeln ☐ Alkvettern
☐ Kilsbergens naturvatten
☐ Prova 45 olika sjöar med turistfiskekortet.
☐ Hyr en egen fiskesjö

Köp fiskekort på ifiske.se eller på Turistcenter

ifiske.se

För fler tips och information, kontakta

Karlskoga Turistcenter

Katrinedalsgatan 2
691 83 Karlskoga
tel 0586-61000
e-post info@karlskoga.se

visitkarlskogadegerfors.se

A large moose with velvet antlers stands in a forest, looking towards the camera. The background is a dense forest of tall trees.

Möt skogens konung

Har du alltid drömt om att stifta bekantskap med skogens kungligheter på nära håll, men inte vågat? Ingen fara, en helt unik upplevelse väntar på Värmlands Älgpark i Ekshärad. Den är, tro det eller ej, Värmlands första och enda i sitt slag. Promenera i parkens inhägnad och kom riktigt nära de mäktiga djuren. Ta del av lärorika visningar med mycket intressant info. Parken ligger mitt i den vackra skogen mellan Hole och Norra Skoga – en perfekt plats för en älg dejt!

Läs mer: moose-world.se

Visit

VÄRMLAND

visitvarmland.com